

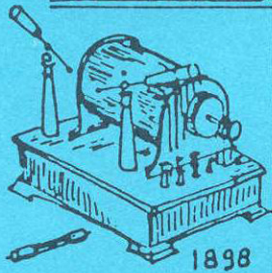
Jaargang No. 12

dec. 1989 No. 4/89

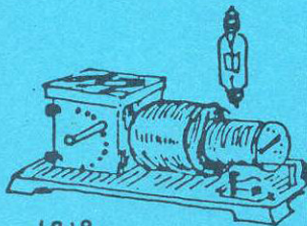
INHOUD

Pag.

98 Colofon-Redactioneel-Evenementen-agenda.	
99 Bestuurlijk Allerlei.	
100 Spreekuur Technische Comissie.	
101 De Philips ontvanger 2802	W.Martens.
104 Theorie Electronenbzn. dl.7	C.v.Driel.
105 Bijeenkomst BVWS J.Ruffini/A.Cramwinckel	
107 Berichten van & voor leden	Div. Leden.
108 Kietelen v. k.g. ontvangers	W.Olthoff.
110 Voeding g.s. ontvangers	B.de Vries.
112 Oude nrs. van ons blad	E.Rams.
112 Bericht v.d. Penningmeester	v.Driel.
113 Index 1988	G.Boersma.
114 Toen repareren repareren was	O & O Mag.
117 Mijmeringen	Oom Henk.
118 Notulen Alg. Ledenvergadering	Secr.
119 Rectificatie Penningm.	C.v.Driel.
120 Mutaties op de ledenlijst	J.Reuler.
121 Advertenties	Div. leden.
127 De Advertentie	P.v.Schagen.

1898

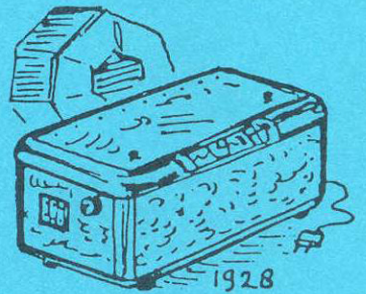
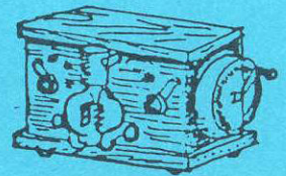

1918

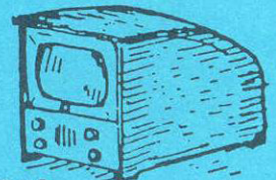

1938

1909.

1928

1948

- o - o - o - o -

RADIOHISTORISCH

tijdschrift

Officieel Orgaan van de

NEDERLANDSE VERENIGING voor de HISTORIE van de RADIO

RADIOHISTORISCH TIJDSCHRIFT

 Officieel orgaan van de

NEDERLANDSE VERENIGING voor de HISTORIE van de RADIO

Opgericht op 19 maart 1977

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

Vereniging voor geïnteresseerden in de geschiedenis van de draadloze telegrafie en telefonie en voor verzamelaars van historische objecten op dit gebied.

Verschijnt 4 x per jaar

Contributie voor 1989 (Binnenland)	f 30.-
Contributie voor 1989 (Buitenland)	f 40.-
Inschrijfgeld	f 25.-

POSTHUUM ERELID: Ir. M.F. van Donselaar
 ERELID: H.C.J. Nater

BESTUUR:	J.G. van Dodewaard	Voorzitter
	F.J.J. Driesens	Vice-voorzitter
	J.E.J.W. Hermans	Secretaris
	C. van Driel	Penningmeester
	J.N.A.M. van Gils	
	J. Mostert	
	E.A.C.M. Wessels	

SECRETARIAAT: Paulus Potterstraat 19 6814 KT Arnhem
 Telefoon 085-425476

PENNINGMEESTER: Windvang 4 1261 TS Blaricum
 Telefoon 02153-14163 Postgiro 5327897

LEDENADM.: Grebbeweg 49 3911 AT Rhenen
 Telefoon 08376-16202

REDACTIE: Hertogenlaan 154 4902 AV Oosterhout
 Telefoon 01620-22377

ADVERTENTIES: Paulus Potterstraat 19 6814 KT Arnhem
 Telefoon 085-425476

EVENEMENTEN-(Ruilbeurs)-COMMISSIE:
 J.Gabriël Bloemaertstr. 34 6717 PJ Ede 08380-35078
 W.Steenks Oude Bennekomsew. 66 Wageningen 08370-11224
 J.v.Dodewaard Maatsteeg 15 3911 VL Rhenen 08376-13016

TECHNISCHE COMMISSIE:
 P.J. van Schagen Alkmaar 072-610216

© 1989 NIETS uit deze uitgave mag worden overgenomen
 zonder voorafgaande, schriftelijke toestemming

Dit redactionele stukje is een goede gelegenheid om enige wensen van de lay-out man van ons blad door te geven. Het is bijv. niet nodig om kleurenfoto's mee te sturen. De drukker transformeert ze toch weer naar zwart/wit om ze in ons blad te kunnen afdrucken.

Omdat vele artikelen een geheel aantal pagina's plus een stukje beslaan is er ook behoefte aan korte artikeltjes van zo'n 25 handgeschreven of getypte regels. Kopij met een humoristische noot is ook zeer welkom.

Eventueel bij een artikel gevoegde tekeningen worden scherper afgedrukt als ze een witte ondergrond hebben en de lijnen niet te dik, maar ook niet te dun zijn.

Wie niet over tekenspullen beschikt kan zich uitstekend behelpen met een zgn. 'Fineliner' (zwart).

De Technische Commissie laat weten dat ze, nu de zomer voorbij is, hoopt op een groot aantal vragen. Ze zit er helemaal klaar voor.

Ten slotte wensen het Bestuur en de Redactie U en de Uwen heel plezierige feestdagen, een goede jaarwisseling en een gelukkig en voorspoedig 1990.

De redactie.

* WAT NOG RESTEERT VAN 1989 *

- 2 dec. Verkoop overtollig museummateriaal in het Nederlands Electriciteits Museum, Marktplein 2, Nijkerk, aanvang 13.30 uur. Zie pag. 107
- 9 dec. 4e en laatste NVHR-ruilbeurs te Driebergen.

* EVENEMENTEN - AGENDA 1990 *

- 24 feb. NVHR ruilbeurs nr. 1 in 'De Flint' te Amersfoort.
- 10 mrt. Veron radio-vlooiemarkt in de Brabanthallen, 's-Hertogenbosch.
- 7 apr. Radioruilbeurs te Beekbergen. H. Rikkengaa, 05766-1691 tussen 18-20uur
- 21 apr. Algemene Ledenvergadering NVHR te Driebergen, Spijkerzaal. KOMT ALLEN!
- 2 juni. Technische oudheden beurs in het Ned. Electriciteitsmuseum te Nijkerk. Inl. 05910-13721.
- 23 juni. NVHR ruilbeurs nr. 2 in 'De Flint' te Amersfoort.
- 4 aug. Technische oudheden beurs in het Ned. Electriciteitsmuseum te Nijkerk. Inl. 05910-13721.
- 15 sept. NVHR ruilbeurs nr. 3 in 'De Flint' te Amersfoort.
- 8 dec. NVHR ruilbeurs nr. 4 in 'De Flint'.

20 jan., 17 feb., 17 mrt., 21 apr., 19 mei, 10 en 30 juni, 16 sept., 14 oct., 4 en 25 nov.: grammofoonplaten (ruil)beurzen in div. gemeenten in den lande. Inl. bij G. Tolsma, Hardenberg, tel. 05232-67484.

* BESTUURLIJK ALLERLEI *

RUILBEURS 16 september j.l.

Ook van deze voorlaatste beurs in de Spijkerzaal kunnen we spreken van een geslaagde ontmoeting waarbij veel zaken van eigenaar verwisselden. Ook het inruimen verliep dankzij de medewerking van de leden uitstekend. Het vóóraf inschrijven van nieuwe leden en introducees beperkte mede de druk op de receptie zodat we dit ook bij de volgende beurzen zullen continueren.

RUILBEURS 9 december a.s.

De vierde NVHR ruilbeurs van 1989 zal gehouden worden op zaterdag 9 december a.s. voor de laatste keer in de Spijkerzaal Buntlaan 3 in Driebergen. Aanvang 11 uur. Tafels, uitsluitend SCHRIFTELIJK, reserveren bij de heer J. Gabriël, Bloemaertstraat 34, 6717 PJ Ede. Uw aanvraag moet uiterlijk zaterdag 2 dec. binnen zijn. De kosten bedragen f 10,- per tafel, te voldoen bij het afhalen van uw naamplaat bij de receptie in de hal van de Spijkerzaal. Deelnemers voor de beurs kunnen vanaf 10.00 uur hun naamplaat met ruilbeurssticker afhalen en om circa 10.30 uur met het inruimen via de 1e ZIJ-INGANG beginnen. Evenals de vorige keer kunnen leden reeds IN DE HAL hun INTRODUCEES aanmelden en op die manier te grote drukte bij de receptie vermijden.

AUTOMATISERING LEDENADMINISTRATIE NVHR

Oppassende leden zullen reeds op de enveloppe van het vorige verenigingsblad gezien hebben dat de adressticker met behulp van een computerbestand was vervaardigd. Ook de NVHR ontkomt niet aan het feit dat de enorme groei van het aantal leden sinds de start, deze dagen is het 1000ste lid ingeschreven, niet meer handmatig is te behandelen. Reeds geruime tijd is er min of meer achter de schermen gewerkt aan een programma dat op onze situatie is toegesneden. Gedurende 1989 is, naast het handmatige kaartsysteem, de ledenadministratie gevoerd op een computer. Het bestuur heeft besloten met ingang van 1990 volledig over te stappen op het geautomatiseerde systeem.

Enerzijds brengt dit voor de toekomst een verlichting voor de ledenadministratie met zich mede, anderzijds opent dit systeem nieuwe mogelijkheden voor de toekomst. Gedacht kan hierbij worden aan adreslijsten die frequenter gedrukt kunnen worden en die, indien daaraan behoefte bestaat, eenvoudig op een aantal hoofdzaken gesorteerd kunnen worden. Ook de enorme jaarlijkse klus van het typen van 1000 acceptgiro's behoort nu tot het verleden. In het verleden is reeds herhaaldelijk gesproken over belangstellingsregistratie van de diverse leden. Dit onderwerp kan nu van de grond komen als voldoende leden hun voorkeuren van onze hobby aan de LEDENADMINISTRATIE opgeven.

Leden waarvan in hun naam of adres de letter IJ voorkomt zullen in de toekomst de letter Y op deze plaats aantreffen. Deze wijziging is noodzakelijk voor een correct gesorteerde adreslijst.

Op de acceptgiro die u bij dit blad vindt zult u de vraag aantreffen: "wilt u uw geboortedatum invullen". Met het oog op de toekomstige ontwikkeling van de NVHR, vooral wat het ledental betreft, is het bestuur geïnteresseerd in de leeftijdsopbouw binnen onze kring. Vriendelijk verzoek van deze zijde: noteer deze datum even op de acceptgiro vóóordat u hem naar uw bankrelatie stuurt. Wacht met dit opzenden niet te lang, want alleen dan blijft u verzekerd van tijdige toezending van het blad in het komende jaar en de voor ruilbeursbezoek noodzakelijke badge. Overigens dient u er zorg voor te dragen dat uw betaling uiterlijk 1 maart van elk verenigingsjaar door de penningmeester is ontvangen. In 1989 waren er helaas een aantal leden die niet of te laat de betaling verzorgden hetgeen voor beide partijen gepaard ging met extra kosten en moeite. Vergeet u in dit verband ook niet dat alle NVHR-medewerkers hun werk in de, soms schaarse vrije tijd, belangeloos verrichten. Maak hun taak dus niet nodeloos zwaarder!!!!

* SPREEKUR TECHNISCHE COMMISSIE *

*** TECHNISCHE COMMISSIE NVHR ***

 Commissie voor adviezen en tips aan leden bij technische restauratieproblemen.

Coördinator P.J. van Schagen, 072-610216
 Broekerwaard 120 1824 EW Alkmaar.

 Indeling diverse vakgebieden:

Bijzondere toestel-schakelingen en theorie betreffende elektronenbuizen.
 C. van Driel, 02153-14163
 Windvang 4 1261 TS Elaricum.

Praktische tips bij restauratie van Philips radio-en TV apparatuur.
 J.E.J.W. Hermans, 085-425476
 Paulus Potterstr. 19 6814 KT Arnhem.

Reparatie en adviezen van trafo's en spoelen. Tevens algemene adviezen.
 J. Mostert, 070-3474012
 Pijn. Hordijkstr. 15 2593 HA Den Haag.

Reparatie adviezen bij restauratie van kasten, zowel hout als bakeliet. (geen werk in opdracht).
 J. Stam, 02550-10712
 Siriusstr. 16 1974 AB IJmuiden.

Praktische hulp bij zelfbouwtoestellen tot + bouwjaar 1940.
 G. Wtenweerde, 08330-16686
 Domeinlaan 116 6952 HE Dieren.

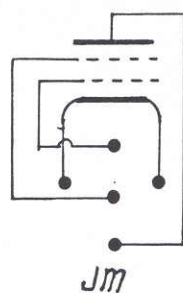
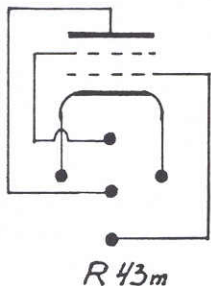
Tips en adviezen voor Franse radio's van de beginperiode tot ongeveer 1930.
 Coördinator bij twijfelgevallen.
 P.J. van Schagen, 072-610216
 Broekerwaard 120 1824 EW Alkmaar.

Aanvragen voor advies schriftelijk te richten aan bovenstaande adressen.
 Gaarne porto voor antwoord bijvoegen!

Telefonische inlichtingen, elke dinsdag-avond tussen 19.00 en 22.00 uur.

Documentatie van Philips apparatuur voor leden van de NVHR richten aan:

NV Philips Gloeilampenfabrieken
 Bureau Archiefzaken t.a.v.
 Mr. C.F.M. Jansen
 Gebouw HKB 6
 5600 MD Eindhoven.

Naar aanleiding van het atikel "Radiomodulateur Ducretet" in RT 1/89 zijn diverse vragen binnengekomen bij de Technische Commissie, waarbij veelvuldig de vraag: "In het toestel, dat ik bezit, worden meerdere dubbelroosterlampen gebruikt. Kunnen die vervangen worden door de A441N?" Het antwoord is neen.

De lampen door Ducretet gebruikt zijn van het merk Dario. De dubbelroosterlamp R43m, die als modulateur geschakeld is, kan zonder meer vervangen worden door de A441N. De lampen type JM, die dezelfde grote vijfpens voet hebben zijn normale tetroden. Om vergissen te voorkomen is de sokkel bruinrood van kleur. Ook de lamphouders in het toestel hebben dezelfde kleur, in tegenstelling tot de andere voeten, die alle zwart zijn. De aansluitingen van deze lampen zijn niet hetzelfde.

Een A441N op de plaats van een JM gestoken heeft een zeer korte levensduur. Weest dus voorzichtig! De JM met de rode voet is een zg. S-tetrode waarover e.e.a. al duidelijk is geschreven in R.T. 2/89 door dhr. van Driel. Dit type lamp wordt na 1928 door Ducretet in diverse toestellen gebruikt: in de typen BCR en ME, veelal met de toevoeging "Modula Écran".

Hoewel het woord Écran doet denken aan een schermroosterlamp, is deze niet zo geconstrueerd als een A442, waarbij het tweede rooster nauw gewikkeld is en bovendien zodanig is uitgevoerd dat het als een scherm het eerste rooster en de gloeidraad omvat. Bij de JM daarentegen is het een normaal wijdmazig rooster. Toch is ook bij deze tetrode de anode-roostercapaciteit kleiner dan die van een triode, maar de afscherming is niet totaal. De versterkingsfactor is vele malen hoger dan die van een triode.

Het tweede rooster krijgt een constante spanning die de helft van de plaatspanning bedraagt, d.i. 40V. Omsolderen van de lamphouder om een R43m of A441N te kunnen gebruiken als een normale tetrode is onmogelijk. Het eerste rooster van een ruimteladingslamp is erg dicht om de gloeidraad gewikkeld, zodat de roosterruimte van de lamp zeer klein is. De lamp kan nauwelijks uitgestuurd worden.

Een vervangend type voor de JM is de R67 van Dario, andere zijn mij niet bekend. Ook bij navraag in Frankrijk bleek, dat gegevens over deze lampen niet meer voorhanden zijn.

Eventueel kan men m.b.v. een verloopvoet een triode A410 of A435 gebruiken en als de hoogte het toelaat een A442.

In de Ducretet Modulateurs wordt de Dario JM hoofdzakelijk gebruikt als middenfrequentversterker, m.u.v. de BCR7; dit is een BCR6 met een extra hoogfrequenttrap. Hierin wordt een JM gebruikt als h.f. versterker.

* HET PHILIPS ONTVANGTOESTEL TYPE No. 2802 *

Door W. Martens.

Reeds in 1928 bracht Philips een bijzonder interessant ontvanger aan de markt, voor die tijd a.h.w. een "wereldontvanger" met een golfbereik van 10-2400 meter!

Bedoeld wordt het type no. 2802, vervaardigd voor gebruik met direct verhitte buizen, nl. A442K voor h.f. versterking, A414K voor detectie en A415 en B443 voor l.f. versterking.

Het toestel, waarvan slechts een beperkt aantal is vervaardigd, was hoofdzakelijk bedoeld voor hen, die in de toenmalige overzeese gewesten er prijs op stelden om door middel van radiouitzendingen met het moederland in contact te blijven. Zo konden bijvoorbeeld de uitzendingen van de Philipszender P.C.J., die op 31,4 m werkte en de zender PHOHI, die op 16,8 m werkte worden ontvangen. De constructie van de ontvanger was berekend op langdurig gebruik in de tropen. Zo bestond bijvoorbeeld de isolatie van verbindingsdraden in het inwendige van het toestel uit keramische kraaltjes. Over de kwaliteit van de ontvanger werden destijds lovende woorden geschreven.

Fig.1 geeft een beeld van het uiterlijk van het toestel, het schema is weergegeven in fig.3.

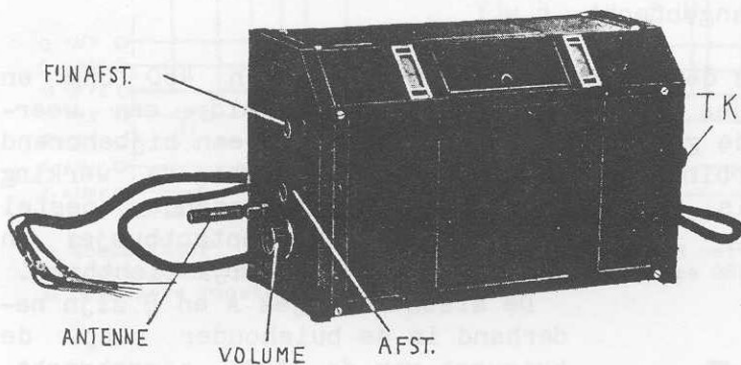

Fig.1.

De antennekring is aperiodisch en bevat de weerstand R_1 van 2500 Ohm. De enige afstemkring is opgenomen in de anodekring van de h.f. buis A442K en vormt de koppeling met de roosterdetector A414K.

Bij de ontvanger werden onder typenr. 2803 zes uitwisselbare spoelen geleverd, netjes opgeborgen in een metalen doosje.

Elke spoelen eenheid is samengesteld uit een afstemspoel en een terugkoppelspoel (SE in schema fig 3). Om een spoelen eenheid aan te brengen of te verwisselen, moet

het klepje aan de boven-voorkant van het toestel geopend worden. (zie fig.2). Elke spoelen eenheid is voorzien van een metalen beugeltje, waarmee deze gemakkelijk kan worden geplaatst resp. verwijderd.

Voor het totstandbrengen van de nodige aansluitingen zijn de spoelen eenheden van vier pennen voorzien, die in de daarvoor bestemde klemmen moeten worden gestoken. Nadat een spoelen eenheid is geplaatst moet het klepje gesloten worden.

Afstemming vindt plaats met de links in het toestel aangebrachte variabele condensator van 750 cm. ($1 \text{ pF} = 1 \mu\mu\text{F} = 0,9 \text{ cm}$). De condensator is van een fijnafstelling voorzien; de knop daarvoor is aangebracht op het linker paneel, boven de knop voor normale afstemming. De afstemming is afleesbaar op een 180° -schaal, die achter het linker venstertje voorbijdraait.

De terugkoppeling wordt geregeld met de variabele condensator C_1 van 250 cm, die rechts in het toestel is aangebracht, eveneens voorzien is van een - achter het rechter venstertje zichtbare - 180° -schaal en die bediend wordt met een knop op het rechter paneel.

Zowel van de detector naar de l.f. buis als van deze buis naar de eindbuis is

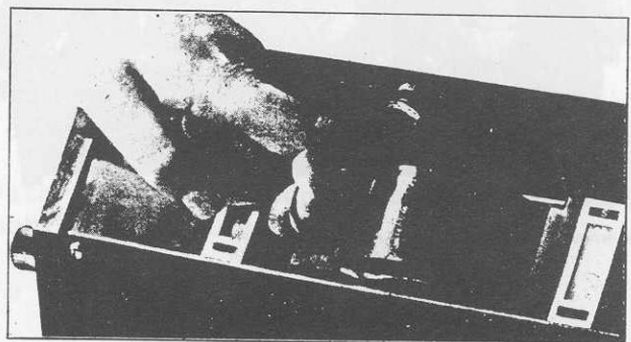

Fig.2.

transformator koppeling toegepast.

Met de schakelaar S1 kan de gloeistroom voor alle buizen worden uitgeschakeld. Met schakelaar S2 kan de gloeistroom voor de eindbuis afzonderlijk uitgeschakeld worden en is het toestel geschikt voor het luisteren met een hoofdtelefoon.

Met de variabele gloeistroomweerstand R2 van 60 Ohm is het volume en tevens de mate van selectiviteit regelbaar. De bedieningsknop hiervoor bevindt zich op het linker paneel onder de afstemknop.

Het apparaat heeft de mogelijkheid een platenspeler aan te sluiten. Die moet dan van een eigen volumeregelaar voorzien zijn.

No.	Ontvangsbereik	Afstemspeel	Terugkoppelspeel
1	10 - 38 m	2 wdg.	3 wdg.
2	15 - 58 m	4 ,,	3 ,,
3	45 - 160 m	13 ,,	5 ,,
4	95 - 300 m	25 ,,	10 ,,
5	270 - 800 m	65 ,,	15 ,,
6	750 - 2400 m	180 ,,	30 ,,

Gegevens van de zes spoeleenheden.

In het schema fig.3 zijn de wijzigingen opgenomen, die later door Philips in het oorspronkelijke toestel zijn aangebracht, t.w.:

In het oorspronkelijke schema had de weerstand R3 een waarde van 480 Ohm en was i.p.v. R4, die uit 5 weerstandjes van elk 12 Ohm is amengesteld, een weerstand van 39 Ohm aangebracht. Bij de gewijzigde toestand kan met een bijbehorend kortsluitstekertje één der vijf verbindingen worden gekozen, waarbij de werking van de detectorbuis het gunstigst is. Op de afbeelding van het geopende toestel (fig.4) zijn de contactbusjes en het stekertje duidelijk zichtbaar.

De afschermbusjes A en B zijn naderhand in de buishouder resp. de buisvoet van de A414 aangebracht. Daarbij werd de weerstand R5 van 20.000 Ohm opgenomen en de lekweerstand R6 van 0,6 MOhm vervangen door 0,2 MOhm. Tevens werd de capaciteit van condensator C2 verlaagd van 0,8 μ F naar 0,5 μ F.

Het toestel had in zijn oorspronkelijke uitvoering boven aan het rechter paneel een drie-standenschakelaar. In stand I was de gloeistroom voor alle buizen uitgeschakeld. In stand II was alleen de gloeistroom voor de eindbuis uitgeschakeld en kon met hoofdtelefoon geluisterd worden. In stand III kregen alle buizen gloeispanning en was het toestel geschikt voor luidsprekerontvangst.

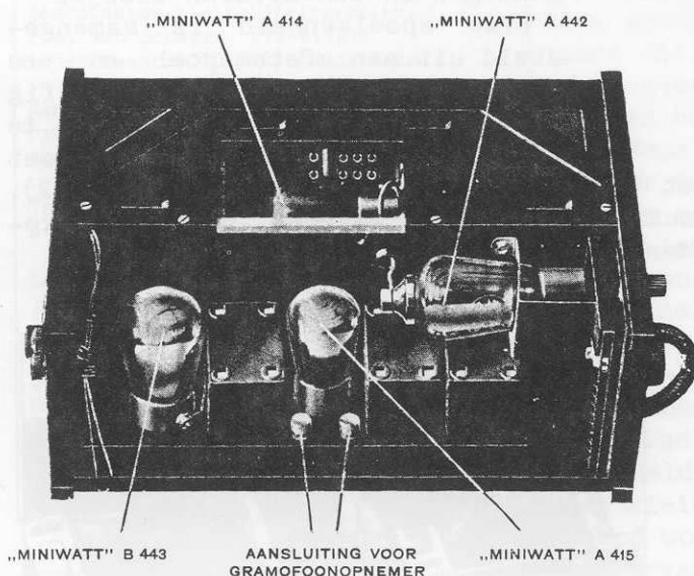

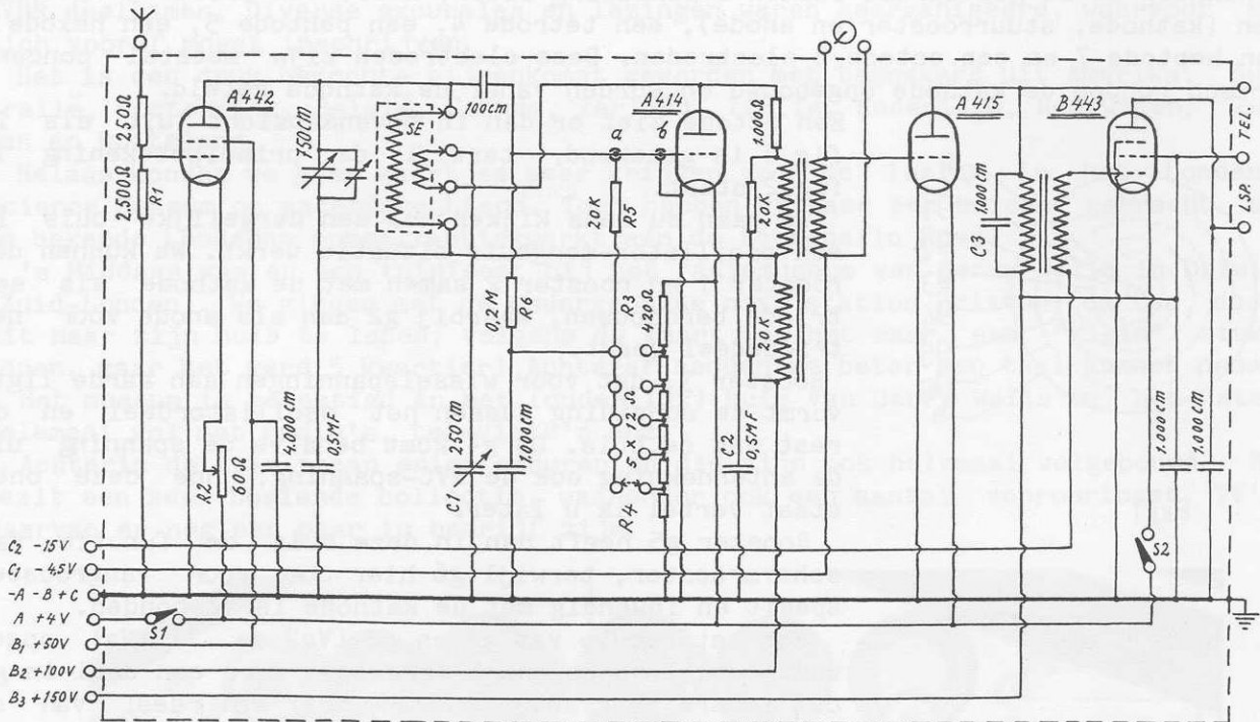
Fig.4.

Bij de gewijzigde toestand is die knop vervangen door twee kleinere knoppen, die op het rechter paneel onder de terugkoppelknop zijn aangebracht en de schakelaars S1 en S2 bedienen.

Eerst waren er twee aansluitbussen, die zowel voor het aansluiten van de luidspreker als van de telefoon dienden. Daarvoor zijn drie aansluitbussen in de plaats gekomen, die onderaan het rechter paneel onder elkaar zijn geplaatst. De bovenste en de middelste zijn bestemd voor het aansluiten van een hoofdtelefoon, de middelste en de onderste voor een (hoogohmige) luidspreker.

Verder is in de wijzigingen begrepen het aanbrengen van condensator C3 van

1000 cm en ook de buizenbezetting ontkwam niet aan wijzigingen: in de loop van de productie is de A442K vervangen door de A442 en nog weer later door de B442; de A414K is vervangen door de A414 *); de A415 (l.f.) is later vervangen door de B424.

A accumulator
 B anode- en schermroosterspanning
 C negatieve roosterspanning

PHILIPS ontvangtoestel
 type 2802

Fig. 3.

Voor de gloeistroom moet een 4V accu worden gebruikt. Voor negatieve rooster- spanning kan een 15V batterij dienen en voor de anode- en schermroosterspanning een batterij van 150V. (Beide batterijen voorzien van aftakkingen).

Voor anode- en schermroosterspanning kan ook gebruik worden gemaakt van een p.s.a., bijv. de Philips 3002. Bij gebruik van het p.s.a. type 3003 kunnen aan dit apparaat ook negatieve roosterspanningen worden onttrokken. In dit laatste geval kan de n.r.s.-batterij dus eveneens vervallen.

- o - o - o - o - o -

Met hartelijke dank aan de heer Conservator van het Omroepmuseum te Hilversum, die mij de benodigde documentatie ter beschikking stelde. W. M.

- o - o - o - o - o - o - o -

*) Het is niet uitgesloten, dat de A414 later vervangen is door de A415. Verder moeten ooit nog bestaan hebben:
 Type 2801, voor wisselspanningsvoeding, golfbereik 10-2000m en
 type 2805, voor batterijvoeding, golfbereik 10-150m,
 beide typen qua uiterlijk waarschijnlijk gelijk aan de 2802 en waarbij iden-
 tiek uitziende spoelenheden toegepast werden.

Wie hierover meer weet wordt verzocht een hieraan gewijd artikeltje naar de re-
 dactie te zenden.

* DE BIJEENKOMST VAN DE B.V.W.S. *

Door J. Ruffini en A. Cramwinckel.

Van 24 t/m 26 juni 1989 organiseerde de British Vintage Wireless Society (de Engelse radiovereniging) een internationale bijeenkomst, waaraan wij namens de NVHR deelnamen. Diverse excursies en lezingen waren georganiseerd, waarvoor men zich vooraf moest inschrijven.

Het is een druk bezochte bijeenkomst geworden met bezoekers uit Amerika, Australië, Oostenrijk, België, Canada, Ierland, Italië, Nederland, Noorwegen, Zweden en Duitsland.

Helaas konden we geen kaartjes meer krijgen voor de lezing in het Londense Science Museum op zaterdagochtend. Toen hebben we maar een bezoek gebracht aan de bekende Londense rommel/antiekmarkt aan de Portobello Road.

's Middags was er een tuinfeest bij het radiomuseum van Gerry Wells in Dulwich (Zuid-Londen). We gingen met de ondergrondse naar station Brixton, om van daaruit naar zijn huis te lopen; volgens de kaart was het maar een "klein" stukje lopen, maar het werd 5 kwartier! Achteraf hadden we beter een taxi kunnen nemen!

Het museum is gevestigd in het (ouderlijk) huis van Gerry Wells en het staat helemaal vol met radio's, televisie's enz.

Achterin de tuin staan enige schuren en die zijn ook helemaal volgebouwd. Hij bezit een zeer boeiende collectie, waaronder ook een aantal vooroorlogse TV's, waarvan er nog een paar in bedrijf zijn.

Interieur van het museum.

Een aantal dames uit de buurt verzorgden 's middags de eetbare zaken en dat voor zo'n 200 personen!....

Zo was er dus tijd en gelegenheid genoeg voor een sociale babbel met leden van andere verenigingen, from all over the world!

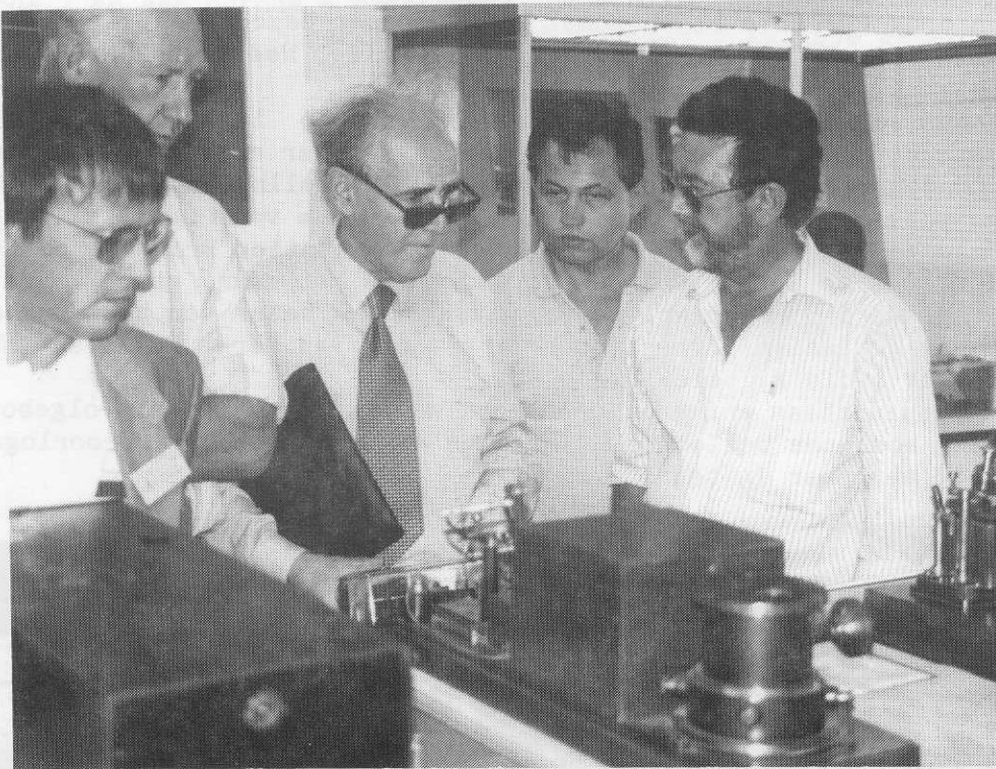
Op zondag was er de halfjaarlijkse radiobeurs van de BVWS in Harpenden (ten noorden van Londen). Deze ruilbeurs had ongeveer 50 tafels, waarvan sommige nog gedeeld werden. Het lijkt een beetje op onze beurs in Driebergen, alleen krappert geplaatst. Naast de beurs is in een speciaal zaaltje een tentoonstelling over interessante onderwerpen van de eigen leden. Ook wordt er hier op het einde van de beurs een veiling gehouden, waarvan enige provisie naar de kas van de vereniging gaat. Ja, ze weten hier wel aan geld te komen.....

Voor maandag stond een bezoek aan de Marconi fabrieken te Chelmsford op het

programma. Gelukkig konden we zondag hiervoor nog een kaartje bemachtigen en zo werd ons laatste verzoek hierom gehonoreerd: de aanhouder wint....

In Chelmsford, een plaats ten noordoosten van Londen, zijn de Marconifabrieken gevestigd sinds 1898.

We werden in groepen verdeeld, omdat het aantal deelnemers behoorlijk groot was uitgelopen. Wij zelf bezochten 's morgens het Marconi museum. Dit is niet

Rondom een oud toestel, met de conservator.

erg groot maar het heeft wel een overzichtelijke tentoonstelling van heel oud Marconi-materiaal met scheeps- en luchtvaartapparatuur van rond w. o. 1.

De Writtle Hut.

's Middags waren we aan de beurt voor de zgn. Writtle Hut. Hier begon de eerste experimentele engelse omroep in 1920. De hut was niets anders dan een oude houten barak, die nu op het sportveld van een school staat en gebruikt wordt als opslagplaats voor sportmateriaal... Maar men was er erg trots op, dat deze hut nog bestond. Tim Wander, schrijver van het boek "2 MT Writtle, the Birth of British Broadcasting", gaf er een interessante lezing over. Het verhaal van deze historie kunnen we nu altijd thuis nog nalezen in het (gesigioneerde) boek!

- o - o - o - o - o - o - o -

* BERICHTEN VAN EN VOOR LEDEN *

EEN NIEUW MUSEUM.

De heer Moerman meldt ons, dat kortgeleden is opgericht de "STICHTING DE WS19", met de bedoeling een museum in te richten, waarin een overzicht gegeven wordt van de ontwikkeling van het radio-zendamateurisme in Nederland, met als basis de privé verzameling van dhr. Moerman: zenders, ontvangers, documentatie, enz. Het adres is: C. Moerman, Broekkant 1, 6021 CR Budel. Tel. 04958-4448.

STATIONSNAME-SCHALEN.

De heer Glotze deelt het volgende mee: De leden, die een schaal besteld hebben, kunnen deze op de komende ruilbeurs te Driebergen afhalen. Er zijn er voor de radio's type 209U, BX272U, BX281U, S104U en H113U à f 32,50; voor de BX462, BX560 en 658U à f 37,50 en voor de 456A à f 25.-

Voor de overige schalen was niet voldoende animo om hiervan een betaalbare oplage te maken. Voor leden, die nog geen schaal besteld hebben zijn er van bovengenoemde typen nog een paar extra gemaakt. Zijn deze op, dan worden er geen nieuwe meer gemaakt. Zij, die op de komende beurs hun bestelde schaal niet kunnen afhalen, gelieven vóór de beurs contact op te nemen, daar anders hun bestelde schaal aan een ander lid wordt verkocht. Th. Glotze, tel. 070-951139. Na 2 dec. 3951139

VERKOPING OVERTOLLIG MUSEUMMATERIAAL.

T.w. oude radio's 1925-'60, onderdelen, lampen, documentatie, oude boeken betr. radio & electriciteit, tijdschriften, meetinstrumenten, telefoon- en telegraaf-apparatuur, installatiemateriaal, oude electr. apparaten, electr. orgel, enz. Aanvang 13.30 uur. Bezichtiging 9.30-13.00 uur, op verzoek ook op vrijdag 1 dec. Deelname uitsluitend na tel. opgave tot 1 dec. Niet aangemelde bezoekers worden niet tot de verkoping toegelaten.

Inbreng van oud technisch materiaal is mogelijk na telef. overleg.

Informatie: 05910-13721 of 17707, dan wel 03494-59220. M. Ritmeester.

- o - o - o - o - o - o - o -

N I E T V E R G E T E N ! K O O P T N V H R - O B L I G A T I E S !

REEDS VERKRIJGBAAR OP DE KOMENDE RUILBEURS !

* HET KIETELLEN VAN KORTEGOLF-ONTVANGERS *

Door Willem Olthoff.

De basis voor dit verhaal werd gelegd toen ik onlangs een zelfbouw-kortegolf-ontvanger voor het bereik 12,5-30,5 MHz aan het testen en afregelen was. De gevoeligheid bleek redelijk te zijn: zo rond de $1\mu\text{V}$ met uitchieters naar $0,2\mu\text{V}$ op sommige plekje in het bereik. Er was echter ook sprake van instabiliteit door ongewenste koppeling tussen rooster en anode van de préselectiebuis. Een goede remedie hiertegen is vaak het aanbrengen van stopweerstandjes van 10 à 50 Ohm in de toevoerleidingen van rooster en anode, direct bij de buisvoet.

Zo ook hier: de instabiliteit verdween als bij toverslag! Ook verdwenen was echter de gevoeligheid, vooral boven 20 MHz. Veel beter dan $10\mu\text{V}$ was het niet meer. Dat wil zeggen dat de omroepzenders er nog wel uitkomen, maar dat de amateurstations verzuipen in de ruis.

Na een korte periode van doffe berusting kwam ik op het idee de ontvanger een beetje te kietelen door het aanbrengen van gecontroleerde instabiliteit, in onze kringen beter bekend als "terugkoppeling", maar waar en hoe?

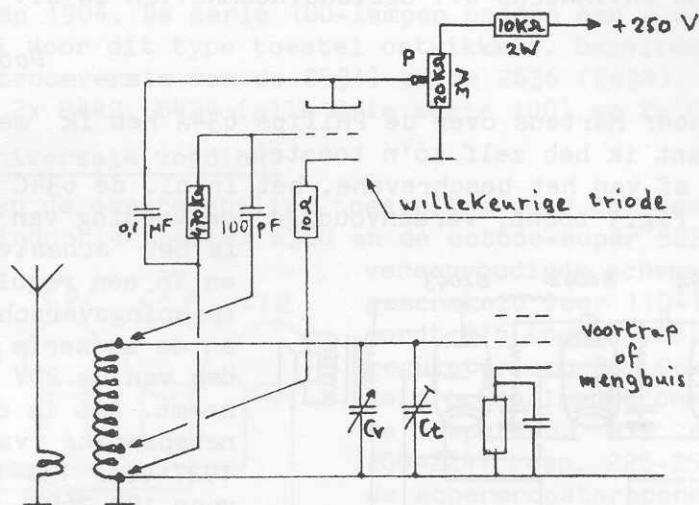
De gevoeligheid van een ontvanger wordt bepaald door de opslingering in de antennekring (de Q dus: hoe hoger hoe beter) en de door de eerste buis geproduceerde ruis (hoe lager de ruisweerstand R_{eq} hoe beter). De buis ruist het minst als hij is ingesteld volgens het (buisen)boekje. Hieruit volgt meteen dat we deze buis niet kunnen gebruiken om de terugkoppeling te regelen: geknepen versterking leidt tot meer ruis! Blijft dus over het verhogen van de Q van de antennekring.

Hier is alles voor te zeggen, want bij 30 MHz is de doorlaatband van deze kring al snel 500 kHz, terwijl we maar 5 kHz nodig hebben. De rest produceert alleen maar ruis en storing. Een hogere Q geeft bovendien een betere spiegelonderdrukking, hetgeen vooral bij lagere middenfrequenties (zoals 472 kHz) van enorm belang is.

Ik besloot dus te gaan experimenteren met ontdemping van de antennekring, met behulp van een z.g. "Q-multiplier". Dit vergt een extra buis: een willekeurige triode met een steilheid van enige mA/V. Gesnuffel in de boeken leverde weinig bruikbare gegevens op voor deze toepassing; de enige die iets nuttigs te melden had was F. Sterrenburg in zijn boek "Ontvangers". Dit boek is trouwens een aanrader voor alle kortegolf-knutselaars. Uiteindelijk kwam het schema van fig. 1 uit de bus. De triode wordt als aangegeven aan de antennekring gehangen: het rooster via 100 pF aan de top en via 470 kOhm aan de voet en de kathode via 10 Ohm aan een te creëren aftakking. Deze ligt op 10 à 20 % van het aantal windingen en zal meestal niet meer dan één winding omvatten. Houdt deze leidingen zo kort mogelijk! De anode wordt gevoed uit een regelbare spanningsdeler, zo tussen 0 en 150 V. Met de potmeter P kan dan de terugkoppeling worden ingesteld. De anode moet goed worden ontkoppeld, aan het aardpunt van de kring.

Als triode gebruik ik een eikelbuisje, dat op een draadsteun vlak naast de spoel gesoldeerd is. Zonder antenne bleek de kring door opdraaien van de anodespanning over het gehele bereik goed aan het oscilleren te brengen en er zonder noemenswaardige hysteresis ook weer uit te halen. Het gevoeligste punt is dus gemakkelijk in te stellen. Met antenne bleek de zaak op de hoogste frequenties niet te oscilleren. Te veel demping dus. Dit probleem werd verholpen door de antenne lossier te koppelen: minder windingen op het koppelspoeltje of, als het maar één winding is, deze wat verder van de hoofdspoel afzetten.

Wanneer de behandelde ontvanger een éénknopper is, waarbij de signaalafstemming meeloopt met de oscillatorafstemming, dreigen gelijkloopproblemen. De antenneafstemming kan zo scherp worden, dat de padding niet meer klopt. De antenne-trimmer C_t moet dan vervangen worden door een exemplaar met een as naar de frontplaat. Denk er aan dat de as wel lang mag zijn, maar de draadjes niet. Verder kan een eventueel aanwezige AVC het beste beperkt blijven tot de middenfrequentversterker. Al dat geregeld aan de voortrap geeft alleen maar extra ruis en beïnvloedt de terugkoppeling. Laat de voortrap dus maar volgas versterken.

Toen ik de zaak in bedrijf stelde bleek het resultaat verbluffend: een gevoeligheid van $0,1\mu\text{V}$ en beter over het hele bereik! De omroepzenders knallen er sowieso uit, maar met een beetje spelen met de knopjes van C_t en P zijn er vele tientallen amateur- en scheepszenders te horen, meestal met éénzijdigbandmodulatie.

Gesprekken tussen Russische en Amerikaanse amateurs zijn aan de orde van de dag. En dan natuurlijk ook de 27 MHz 'bakkies'. Het enige nadeel is, dat we de "Mexicaanse hond" weer in huis halen. De kans, dat buurman op dezelfde frequentie zit te luisteren is echter zeer klein. Bovendien huult de hond alleen maar als de antennekring oscilleert en dat is normaal gesproken niet het geval. Het uitgestraalde vermogen is trouwens zo klein, dat je er niet eens de straat mee uitkomt en dan mag de straat nog kort zijn ook.

De ontvangers, die het meest voor "kietelen" in aanmerking komen zijn de wat oudere communicatie-ontvangers, zoals National HRO, Collins, Hallicrafters, Hammarlund, etc. Deze ontvangers hebben meestal C_t al uitgevoerd op de frontplaat, met als titel "Aerial Tuning" of iets dergelijks. Er hoeft op de frontplaat dan alleen nog maar een plekje gevonden te worden voor potmeter P, waarvan de draden gerust lang mogen zijn.

Kietelen heeft alleen zin voor het hoogste bereik, dat meestal ongeveer het gebied 15 - 30 MHz omvat. De voortrap geeft in dit gebied nauwelijks nog versterking, zodat we niet zo bang hoeven te zijn voor oversturing.

Bij gewone omroepontvangers zonder voortrap werkt het trucje ook, maar dan voornamelijk voor het ophalen van de omroepzenders op de hoogste banden. De in deze ontvangers gebruikelijke mengbuizen van het ECH-type ruisen als een rietkraag en zijn dus minder geschikt voor DX-werk.

Ten slotte: het kan gebeuren, dat u op zondagmorgen constateert, dat de door u behandelde ontvanger de hele wereld in de kamer brengt en dat dan op zondagavond als u een demonstratie wilt geven, er alleen maar ruis te beluisteren valt. Dat ligt dan niet aan de radio, maar aan de ionosfeer, die in het betrokken frequentiegebied alleen overdag als een spiegel werkt. Dus net andersom als bij de middengolf!

N.B. De metingen zijn gedaan met een ontvanger met 60 Ohm ingang, een 60 Ohm ground-plane antenne en een 60 Ohm Hewlett Packard signaalgenerator 606A met geijkte verzwakker.

- o - o - o - o - o - o - o - o -

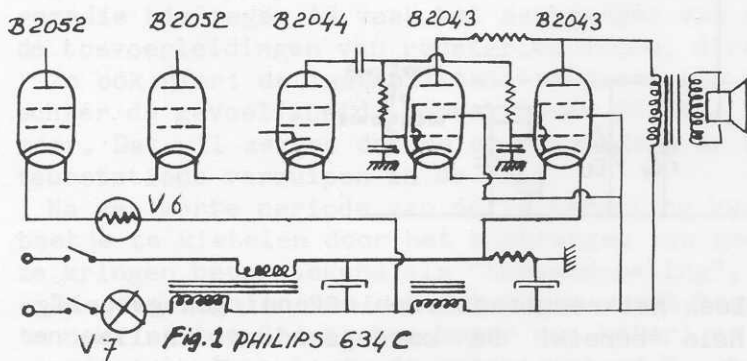
> RUILBEURSBEZOEKERS, VERGEET UW BADGE NIET OP TE SPELDEN ! <

* VOEDING VAN ONTVANGERS UIT GELIJKSTROOMNETTEN EN UIT ACCU'S *

Door B. B. de Vries.

Het artikel van de heer Martens over de Philips 634A heb ik met grote belangstelling gelezen, want ik heb zelf zo'n toestel.

Dit toestel wijkt af van het beschrevene, het is nl. de 634C voor voeding uit gelijkstroomnetten. Fig.1 toont, vereenvoudigd, de voeding van dit toestel. V7

is het schaalverlichtingslampje en V6 een regulatorlamp, die het spanningsverschil tussen het net en de in serie staande gloeidraden van de 20V ontvanglampen opneemt. Dat is de 1926 voor een netspanning van 110-130V, de 1927 voor 130-190V en de 1928 voor 190-260V. De spanning is op de buis aangegeven en van buiten af te lezen door een celluloid venstertje in de achterwand.

De anode- en schermroosterspanningen komen ook rechtstreeks uit het net, afgevlakt door 2 smoorspoelen en 2 electrolieten. Die afvlakking was bitter nodig: er zat een flinke rimpel op de netspanning. Hoe kwam dat?

"In de dynamo worden draadwindingen in een magnetisch veld bewogen. In iedere draadwinding ontstaat bij beweging een wisselstroom. De windingen zijn alle achter elkaar geschakeld en op korten afstand afgetakt. Alle aftakkingen worden naar den collector gevoerd en eindigen ieder in een lamel. De koolborstels glijden over de lamellen, als de collector draait en zoo nemen deze steeds stroom uit de windingen op, die door hetzelfde deel van het magnetisch veld loopen, zoo dat in de afvoerleiding steeds stroom komt van gelijke richting en ongeveer dezelfde sterkte. Echter ontstaat bij den overgang van de eene lamel op de andere toch een kleine onderbreking, zoodat het verloop van den stroom er ongeveer uitziet als de kromme in fig.2 ons aantoonst" '). De wijzigingen in stroomsterkte manifesteren zich dus als een rimpel op de netspanning.

De eerste toestellen voor gelijkstroomnetvoeding.

Zo'n 60-70 jaar geleden waren er nog veel gelijkstroomnetten in Europa en rond

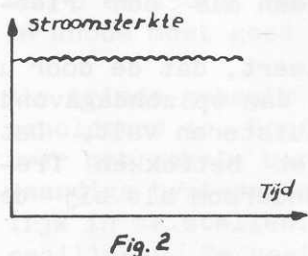
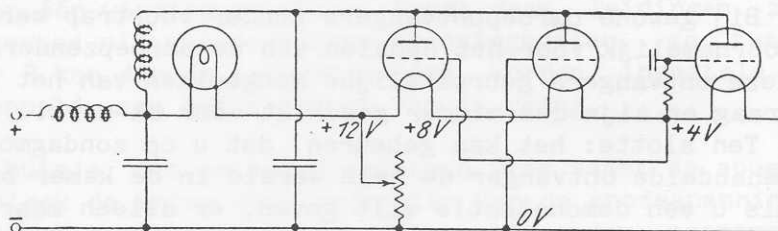

Fig. 2

Afb. 682. Principeschema van den ontvanger voor net-aansluiting van Huth (gelijkstroom).

Fig. 3

1925 werden er al toestellen gebouwd voor gelijkstroomnetvoeding. Een voorbeeld hiervan is een toestel van "Signalbau Huth", waarvan fig.3 het schema geeft. "Hierin kan men zien hoe de netstroom door het binnenwerk vloeit. De gloeistroom wordt hier aan de in serie geschakelde gloeidraden toegevoerd door een smoorspoelketen en een gloeilamp. Parallel met de drie gloeidraden ligt een regelweerstand. De drie lampen zijn van gelijk type en voeren daarom dezelfde anodespanning. Deze anodespanning wordt hun via een andere smoorspoel geleverd" 2).

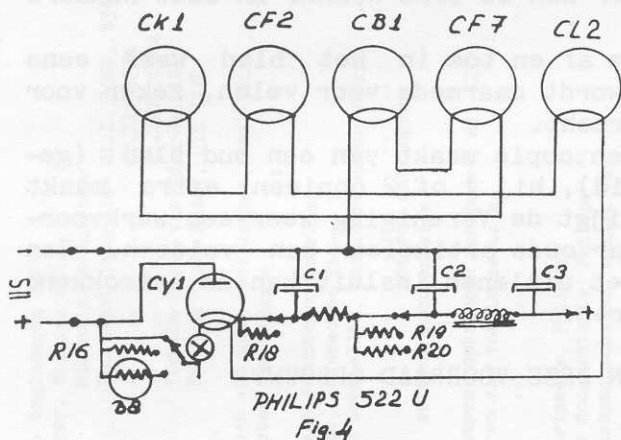
Andere fabrikanten maakten vergelijkbare toestellen, waarbij een gloeilamp, meestal een kooldraadlamp, als voorschakelweerstand dienst deed.

Ook Philips liet zich niet onbetuigd: van de 2514 verscheen een versie voor

gelijkstroomnetvoeding (2524) met de lampen B442, B424, B543 (alle serie 100) en de regulatorlamp 1904. De serie 100-lampen hadden een gloeistroom van 100mA en waren speciaal voor dit type toestel ontwikkeld. Dezelfde lampen zaten in de 2533 (gelijkstroomversie van de 2531) en de 2636 (2634). Dan waren er nog de 2553 en 2653 met 2x B442, B424 (alle drie serie 100) en 2x C443N (serie 250).

Toestellen voor universele voeding.

In 1934 verschijnen de eerste Philips toestellen voor universele voeding op de markt: het super-inductie toestel 638U en de octode-super 522U. Fig.4 geeft het

vereenvoudigde schema van de laatste, geschakeld voor 110-119V. Bij 120-130V wordt R16 ingeschakeld, bij 200-250V de regulatorlamp B8. Ook is R18 ingeschakeld om de laadstroom van electrolyt C1 te beperken. R19 en R20 worden bij 200-224V resp. 225-250V ingeschakeld om de schermroosterspanning van de eindlamp kleiner dan 110V te houden.

In B6 (CY1) vindt bij wisselstroom gelijkrichting plaats, bij gelijkstroomnetten is het alleen een voorschakellamp zegt de service-documentatie.

Als gloeispanning voor de C-lampen werd 13V gekozen omdat deze dan ook gebruikt

konden worden in radio's voor auto's met een 12V accu, die volgeladen een spanning van 13V heeft. Tussen 1934 en '36 verschijnen er van de meeste Philips' radio's U-versies met 13V C-lampen.

De trilleromvormer verschijnt.

In 1936 komt Philips met een nieuwe uitvinding: de trilleromvormer. De symphonische serie '36-'37 is de eerste die hiermee uitgerust kan worden. In de folder roept Philips triomfantelijk: "Thans is het, door toepassing van een nieuwe vinding, mogelijk geworden, de normale wisselstroomapparaten met al hun voordelen ook voor gelijkstroomvoeding geschikt te maken en wel door toevoeging van een zgn. vibratorblok. Met dit onderdeel, aangebracht aan de nieuwe Philips' apparaten maakt men zo'n ontvanger geschikt voor aansluiting op het gelijkstroomnet."

Grof gezegd is zo'n vibrator een zoemer met twee contacten die de gelijkstroom in snel tempo onderbreken en afwisselend een stroomstoot in tegengestelde richting door de primaire wikkeling van een trafo stuurt. Daardoor ontstaat in de secundaire wikkeling een wisselstroom, die naar de voedingstrafo van het wisselstroomtoestel gaat.

De volgende toestellen konden met een vibratorblok worden uitgerust: 898-Fuga, 797-Sonate, 695-Rondo en 456-Prelude. De meerprijs voor een vibratorblok was f 22.- tot f 35.-

Terugkeer van de seriebuis.

In de jaren 1937-'41 zijn verschillende toestellen met vibrator leverbaar, maar in 1941 komen de seriebuizen weer terug. Dat zijn dan de sleutelbuizen UCH21, UBL21 en UY1, die van een geheel nieuwe constructie zijn. Opvallend is dat deze buizen verschillende gloeispanningen hebben, bij - uiteraard - dezelfde gloeistroom van 100mA: UCH21: 20V, UBL21: 55V en UY21: 50V.

Met 2x UCH21 worden ze gebruikt in de 845U, 768U, 657U, 203U en 204U. Vooral bij de laatste twee, beter bekend als "Philetta", is universaliteit niet de voornaamste reden om U-buizen te gebruiken, maar de afwezigheid van een voedings trafo, waardoor het toestel compacter en goedkoper kon zijn.

Natuurlijk was Philips niet de enige die universele toestellen maakte: Erres had de KY166U uit '37-'38 en NSF de Hilversum 43HU, ook uit '37-'38, beide met seriebuizen.

Vanzelfsprekend werden in allerlei buitenlandse landen universele ontvangers gebouwd, o.a. in Engeland kwamen ze veel voor.

(Wordt vervolgd)

* OUDE NUMMERS VAN ONS TIJDSCHRIFT *

Door E. J. Rams.

Nieuwe leden zal het vergaan zoals mij: je bent méér dan geïnteresseerd in al wat ooit sinds 1977 in ons blad verschenen is. De index daarvan t/m 1987, samengesteld door de heer G. Boersma, is veelbelovend. Op de titel beoordeeld zijn het veelal artikelen die, juist omdat het om de kennis van zaken van de betreffende auteur gaat, éénmalig verschenen zijn; het onderwerp is dan één of twee maal belicht en daarmee meestal uitputtend behandeld. Met andere woorden: de kans is groot, dat deze onderwerpen niet meer aan de orde komen. En oude nummers zijn niet meer beschikbaar.

Daarom heb ik het Secretariaat gevraagd om af en toe in het blad weer eens zo'n oud artikel af te drukken. Na 12 jaar wordt daarmee voor velen, zeker voor nieuwe leden, absoluut weer iets nieuws gebracht.

Daarnaast stel ik voor dat, als een lid een copie maakt van een oud blad (geleend van de bibliotheek of van een ander lid), hij 1 of 2 copieën extra maakt en opstuurt naar het Secretariaat. Zo verkrijgt de Vereniging weer een werkvoorraad, waarmee zij aan toekomstige vraag naar oude artikelen kan voldoen. Een standaard tekstje, dat de bibliotheek bij het uitlenen insluit kan de betrokkene aan deze "uitleenvoorwaarde" helpen herinneren.

DOET U, ALS U OUDE NUMMERS OPVRAAGT, MEE AAN DEZE VOORRAAD-OPBOUW?

- o - o - o - o - o - o - o -

BERICHT VAN DE PENNINGMEESTER.

In blad 3/89 van het Radiohistorisch Tijdschrift wordt in bericht 2 van de penningmeester gesproken over obligaties; welnu, ze zijn er!

In het kort dit:

Tijdens de jaarvergadering van de NVHR in 'De Klomp' op 15-4-'89 is door u aan het bestuur toestemming verleend een onderzoek in te stellen naar de mogelijkheid obligaties uit te geven met als doel het verwerven van een eigen onderkomen. De obligaties kosten f 10.- per stuk en er wordt elk jaar tijdens de jaarvergadering 10% uitgeloot. U bent uw tientje dus maximaal 10 jaar kwijt.

De rente die de obligaties opbrengen gaat in een speciale spaarpot, waarin uw bestuur vanuit de verenigingskas een bodem van f 10.000.- heeft gelegd.

De obligaties brengen f 0,70 rente per jaar op, reden waarom het niet mogelijk is, deze per post te versturen.

De obligaties zullen op elke beurs en jaarvergadering te koop zijn.

De obligaties worden bij de koop door de voorzitter ondertekend en worden in een obligatie-register genoteerd.

Het bestuur spreekt bij deze de wens uit dat er snel een 2e druk nodig zal zijn!

- o - o - o - o - o - o - o -

N I E T V E R G E T E N ! A L G E M E N E L E D E N V E R G A D E R I N G op 21 april 1990.

! K O M T A L L E N !

We gaan daarvoor nog een keer terug naar de Spijkerzaal te Driebergen.

Accu, electronisch, 4V	F. Hartgens	3/88-75	Omroep, begindagen der-	A. Mulder	2/88-46
Afstemcondensatoren en honingraatspoelen	T.C.	4/88-100	Ontvanger, Philips 2511	W. Martens	1/88-5
Amerikaanse omroepontvangers, begintijd	D.W. Rollema	3/88-95	" " Microdion Modulateur	R. Cristoffer	1/88-22
Antenne, afstemming draad- met verlengspoel	P.J.v.Schagen	1/88-12	" " Ph. Super Inductie-	W. Martens	2/88-37
Antenne, storingsvrije-(met transistorverst.)	H.v.Asten	3/88-77	" " " " dl.II: 730A, 834A	" "	3/88-69
Autodyne-reflex	P.J.v.Schagen	1/88-15	" " " " dl.III: 634A	" "	4/88-101
Buisvoet, pennummering °)	J. Mostert	4/86-115	" " " " dl.III: 636A	A. Mulder	2/88-46
Buizen, theorie electronen- deel I	C.v.Driel	1/88-10	" " " " 'Corona Phon' van Idzerda, 1926	P.J.v.Schagen	3/88-82
" " " " II	" "	2/88-43	" " " " Engelse 'Home Made', uit 1924	" "	3/88-84
" " " " III	" "	3/88-73	Opknappen van oude radiolampen, deel III	J. Mostert	4/88-111
" " " " IV	" "	4/88-106	Ontroesten van chassis	J. Stam	
Chassis, ontroesten van-	J. Stam	4/88-111	Pentode als dubbelroosterlamp	P.M. Bakker	4/88-115
Condensatoren, reviseren voedingselco's	H. Dekker	1/88-21	Pertinax, leveracier van-	T.C.	4/88-123
" " " " 'Beurshulp'	W.A.v.Iperen	4/88-112	Philips toestellen, populaire namen voor-	Red.	1/88-9
Continuïteitstester	A. Meijer	3/88-79	" " " " " " " "	Red.	3/88-78
" " " " " " " "	" "		" " " " zie ook ontvangers	" "	
Dubbelroosterlamp, pentode als-	P.M. Bakker	4/88-115	" " " " service documentatie	T.C.	3/88-89
Eboniet, reinigen en glanzend maken van-	R. Cristoffer	1/88-24	Radiolampen, opknappen van oude-, dl. III	J. Mostert	3/88-84
" " " " " " " "	T.C.	2/88-36	Reviseren van voedingselco's	H. Dekker	1/88-21
Electrolytische cond. zie Condensatoren	L. Meulstee	1/88-16	" " " " " " " "	W.A.v.Iperen	4/88-112
Engelse legerapparatuur uit w.o.2,	" "	2/88-49	Schulftimmers, Philips	W. Martens	4/88-104
" " " " " " " "	" "		Service documentatie, Philips °)	T.C.	1/83-16
Wireless Set No 46, deel I	P.J.v.Schagen	1/88-12	Stationsnamenschalen, namaak van-	Th. Glotze	4/88-105
" " " " " " " "	" "		Superind.-ontvangers, Philips, overzicht '31-'34	W. Martens	4/88-104
Fransse ontvangers,	W. Stuijver	3/88-80	" " " " zie ook ontvangers	" "	
Poste Mixte en un seul Coffret	P.J.v.Schagen	1/88-12	Tester, continuïteits-	A. Meijer	3/88-75
H.F.schakeling Vitus Mondial e.a.	" "	4/88-113	Topaansluitingen, reparatie van- °)	J.L. Platteeuw	4/81-70
Microdion Modulateur	R. Cristoffer	1/88-22	Transitron-schakeling	P.M. Bakker	4/88-115
Frontplaat, zelfgemaakte-	H. Harteveeld	3/88-72	Trimmers, schuif-, Philips	W. Martens	4/88-104
Glijspoelontvanger, afstemmen van-	P.J.v.Schagen	1/88-13	Voedingsapp. voor gloeisp. en neg. roostersp.	F. Hartgens	3/88-75
Grundig radio Heinzelmann W, 1946	W. Stuijver	3/88-80	Zusterverenigingen buitenl., België °)	Red.	2/88-40
Hoogfrequentversterking anno 1923	P.J.v.Schagen	4/88-113	" " div. landen °)	Red.	1/79-19
Honingraatspoelen en afstemcondensatoren	T.C.	4/88-100	" " Australië °)	Red.	4/82-82
Idzerda, radiofabrikant en omroepionier dl. V	A. Mulder	2/88-46	" " Frankrijk °)	Red.	1/87-11
Idzerda, interview met- (1939)	A. Mulder	2/88-47	" " Duitsland °)	Red.	3/87-101
Kit voor lampvoet reparatie	T.C.	4/88-123	°) Aanvulling op de Index van 1987.		
Lampvoet reparatie	J. Mostert	3/88-84			
" " " " kit voor-	T.C.	4/88-123			
Lampvoet, gegevens pennummering °)	J. Mostert	4/86-115			
Lichtnet-antenne	T.C.	1/88-4			
Notulen Alg. Ledenvergadering nr. 14, 28-05-88	Secr.	4/88-109			
°) Aanvulling op de Index van 1987.					

Van een radio of versterker, die plotseling de geest heeft gegeven wordt door de telefonisch opgeroepen servicemonteur achteloos een moduul of een IC uitgewisseld en binnen de vijf minuten werkt het apparaat weer. Desondanks is de rekening, alleen al vanwege de voorrijkosten, astronomisch hoog. De vooruitgang wordt duur betaald.

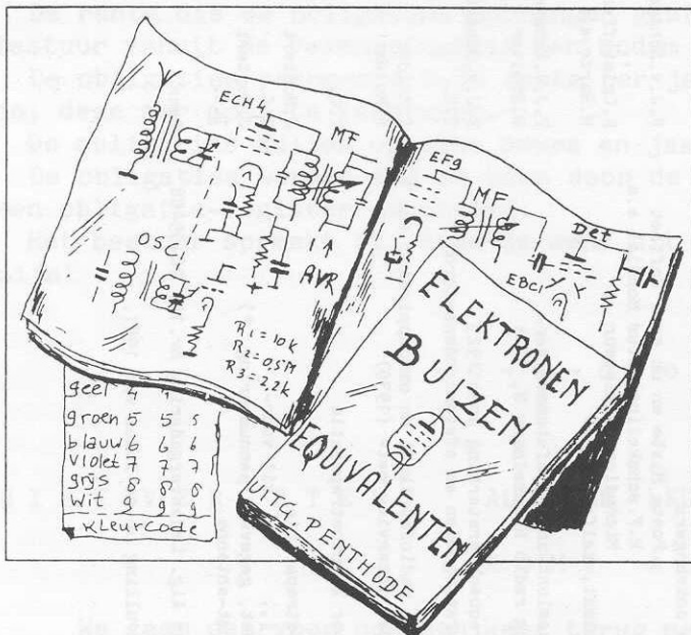
In de vijftiger jaren waren er geen voorrijkosten en verdiende de servicemonteur nauwelijks het zout in de pap.

Tenminste, dié technici, die repareerden zoals ik, als inleiding op een naar ik hoopte gloedvolle carrière in de radiotechniek, dat deed: bij het slachtoffer thuis, met meestal de hele familie zwijgend toezien rond de tafel geschaard. In die dagen ging het altijd om een radio, zo'n groot, loodzwaar meubel, dat men zomaar niet een-twee-drie de trap afzeulde.

Mensen met kapotte radio's, was mijn steeds herhaalde droeve ervaring, woonden altijd heel hoog, mensen die een antenne nodig hadden, woonden beneden. En radio's gingen altijd stuk als er een belangrijke uitzending op komst was of aan de gang was: Negen heit de klok, de familie Doorsnee, het Lichtbaken, of zoiets.

Op zekere zondmiddag, toen ik me juist op de meest luxueuze wijze in een luie stoel bij de radio had genesteld, teneinde me geestelijk voor te bereiden op de Holland-België voetbalwedstrijd, die over een uurtje zou beginnen, werd er gebeld. 'Ha, dat zal vriend Piet zijn!' veronderstelde ik zonnig, maar de zonnigheid verdween alras toen bleek, dat een vage kennis, die drie straten verderop woonde, aan de deur stond.

'Moet u horen, mijn radio...' begon hij smekend, maar ik wist al genoeg. IJlings wierp ik mijn soldeerbout, een combinatietang, een paar schroevendraaiers, een handvol weerstanden en condensatoren, een bosje montagedraad, een paar gangbare fraai rode radiobuizen een paar algemene, indrukwekkend uitziende radioschema's en buizenboeken in een oude schooltas en draafde

Een paar indrukwekkend uitziende radioschema's en buizenboeken...

Mensen met kapotte radio's woonden altijd heel hoog...

zij aan zij met de hulpbehoevende mee.

'U krijgt het toestel vast wel zó in orde!', voorspelde de man hartelijk.

'Vast wel', knikte ik. Dat moest wel, want anders ging ook voor mij de voetbalwedstrijd niet door. Want een reparatie werd nooit voortijdig opgegeven, de strijd werd tot het bittere einde gestreden, hoe laat het ook werd.

'Waar staat de schuldige, ah, daar in de hoek!' riep ik opgeruimd bij het betreden der huiskamer en het begroeten der voltallige familie, 'we zullen zien of we er snel weer wat leven in kunnen krijgen'.

'Misschien zit er alleen maar een draadje los,' veronderstelde het gezinshoofd. De optimist wist nog niet, dat er praktisch nooit een draadje los zat.

'Ja, misschien zit er een draadje los', beaamde ik luchtig, 'laten we het hopen. Mevrouw, heeft u misschien een stofzuiger?'

'Een stofzuiger? Hoezo?'

'Eerst even het toestelletje schoonmaken, mevrouw'.

'Een vurige blos toog over mevrouw's gelaat. 'Het toestel is schoon, meneer, brandschoon!' riep ze met overslaande stem, 'vanmorgen nog heb ik...'

'Stil maar, mevrouw', suste ik, 'maar heeft u het toestel ook uitgekast? Bent u er in geweest?'

Met grote ogen schudde mevrouw van nee. 'Nee, natuurlijk niet...'

'Nou dan. Repareren begint met schoonmaken. Dat is het voordeel van een defect, u krijgt meteen weer een prachtig schoon toestel.'

Ondertussen had één van de meelevende knappe dochters de stofzuiger uit de gangkast gerommeld. Al pratende had ik de achterwand van het toestel losgeschroefd en wees nu met het air van de wetenschapper, die alles al vele malen heeft meegemaakt, naar de dikke stofdeken die zich in de loop der jaren over radiolampen en transformatoren had gevleid.

'Ziet u wat ik bedoel, mevrouw?' De vurige blos maakte plaats voor een dodelijke bleekheid. 'Grote God', lispelde ze ontzet.

'Let op,' glimlachte ik bemoedigend en zette de stofzuiger aan....

Op hetzelfde moment sloeg de wereld dicht. Als door een wonderlijk natuurverschijnsel ingeleid dreef plots een ondoorzichtige grijze stofwolk door de kamer en daalde in wattige plukken op dressoir, tafel, schoorsteen en meubels neer.

'Help!' hoorde ik ergens een gesmoorde stem, waarna de contouren van de aanwezigen langzaam weer enigszins zichtbaar werden.

'Pardon mevrouw,' zei ik beleefd met schorre stem, nadat ik eerst een tijdje stof had opgehoest, 'ik geloof dat de slang aan de verkeerde kant zat.'

Ja, de slang zat aan de blaaskant, een situatie die wel meer voorkwam en die een geroutineerde reparateur, waaronder ik mij toch beslist wel meende te mogen rekenen, nooit en te nimmer mocht overrompelen. Maar gelukkig dacht de familie zo ver niet door. De knappe dochter, die het instrumentarium gereed had gezet, putte zich uit in ontroerende verontschuldigungen en trok zich (jammer genoeg) terug om (gelukkig) thee te gaan zetten. Mevrouw wist uit moordende schaamte niet wat ze moest zeggen en begon enigszins onhandig de boel wat op te redderen. Het gezinshoofd trommelde nerveus met zijn knokkels op de armen van zijn leunstoel. De tijd drong.

Breed omarmde ik het toestel en plantte dat met een bonk op de tafel. De voorstelling, nog slechts ingeleid door de stofwolk-ouverture, ging thans beginnen.

'Wacht, ik zal het kleedje even wegnemen,' ijverde mevrouw, wier vertrouwen een ernstige knauw had gekregen, 'het is zo zonde, hè?'

Ademloos keek de familie, gezeten achter het inmiddels gearriveerde kopje thee, toe. Men vond het allemaal uitermate boeiend.

'Heeft u misschien een asbak?' opende ik het ceremonieel.

'O, wilt u misschien een sigaret? Nu?'. Mevrouw, met nog een rauwe keel van het stof, keek verwonderd.

'Voor mijn soldeerbout, mevrouw.'

'Ach, natuurlijk! Ik dacht al...'

De asbak kwam. De bout werd warm. Ondertussen trok ik knoppen los, draaide schroeven los en schoof het toestel uit de kast. Zorgvol boog ik me over het radiowrak, dat eens, nee zeer spoedig, weer muziek moest gaan geven. Ik zag het al, het was weer eens zo'n eigenbouw geval, zoals vrijwel altijd lang geleden in elkaar geprutst door een verre neef, die in de optimistische veronderstelling leefde, erg handig te zijn.

Geen draad was te volgen, in dikke kluiten hingen de halfvergane condensatoren en weerstanden tegen elkaar aan. Hier en daar was het rubber van de leidingen weggeteerd. Holland-België leek verder dan ooit....

'De aard van de klap vertelt mij boekdelen!'

'Stroom!' commandeerde ik. Hopelijk vloog de hele boel de lucht in, dan was ik gauw klaar. Maar nee, de buizen gloeiden op, de schaalverlichting eveneens. Het was toch wel een feestelijk gezicht.

'Kijk, het oog doet het nog!' zong meneer.

'Mooi,' vond ik warm, 'de hoogspanning is dus in orde'.

'Weet u dat wel zeker?'

'Absoluut!'. Achteloos hield ik een schroevendraaier tegen de plus en min van de voeding, 'kijkt u maar!'. Dit laatste ging verloren in een daverende klap, die door de kamer weergalmd.

(Wordt vervolgd) H. D.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN
HOOFDBESTUUR DER POSTERIJEN, TELEGRAFIE EN TELEFONIE

.. 2 December 1939, NR 7 ..

DE MINISTER VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN,

Overwegende, dat de veiligheid van den Staat onder de tegenwoordige omstandigheden vordert, dat de aanleg en het gebruik van radio-electrische zendingen, bestemd tot het nemen van proeven, niet blijft toegestaan;

Gelet op art. 3ter van de Telegraaf- en Telefoonwet 1904 (Staatsblad no 7);

Mede gelet op de artt. 50b en 51 lid 3 van het Radio Reglement 1930; Gezien het advies van den Directeur-Generaal der Posterijen, Telegrafie en Telefonie van 30 November 1939 nr 3754

HEEFT GOEDGEVONDEN :

met ingang van den datum dezer beschikking alle machtigingen voor den aanleg en het gebruik van radio-electrische zendingen, bestemd tot het nemen van proeven, in te trekken.

's-Gravenhage, 2 December 1939.

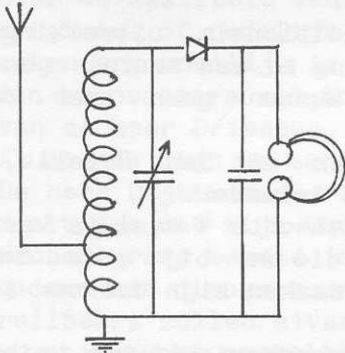
De Minister voornoemd,

Aan

de houders van een machtiging tot aanleg en gebruik radio-electrische zendingen.

KENNISMAKING MET HET FENOMEEN RADIO.

Het was in de jaren, dat wij in Beilen woonden dat ik met de draadloze telefonie oftewel radio, in aanraking kwam. Uit hoofde van zijn beroep had de heer Reijntjes ook belangstelling voor dat wat met radio te maken had en menig vrij uur of tijdens de diensten als het alleen om contrôle op de machines ging, was hij daarmee bezig. Naar ik meen was het eerste bouwsel waar ieder mee begon: de overbekende kristalontvanger. Zie het schema. Het is de moeite waard zo'n simpel

toestelletje nog eens te bouwen. De spoel bestaat uit een koker van toiletpapier, waarop 50 windingen emaliedraad met een aftakking tussen ongeveer 20 en 30 windingen. De kristaldetector laat zich vervangen door een moderne diode, de rest spreekt voor zichzelf. Aangesloten op de pick up-ingang van een radio geeft dit een verrassend resultaat, zelfs op een F.M.-antenne aangesloten.

Terug naar 1926.

Toentertijd had je een lange draad als antenne nodig, 40 meter was geen uitzondering. Een paal achter in de tuin. Daaraan was één einde van de draad middels isolatoren bevestigd, verder aan de schoorsteen. Eén draad naar beneden naar de antenne-aarde-schakelaar. Een lange koperen buis de grond in, waaraan de aarddraad en er kon ontvangen worden. Wat een sensatie om via de telefoon iets te horen, al was het maar het kraken van een naderende onweersbui. Echt werd het als je een stem hoorde en die je ook nog verstond. Muziek was helemáál het einde.

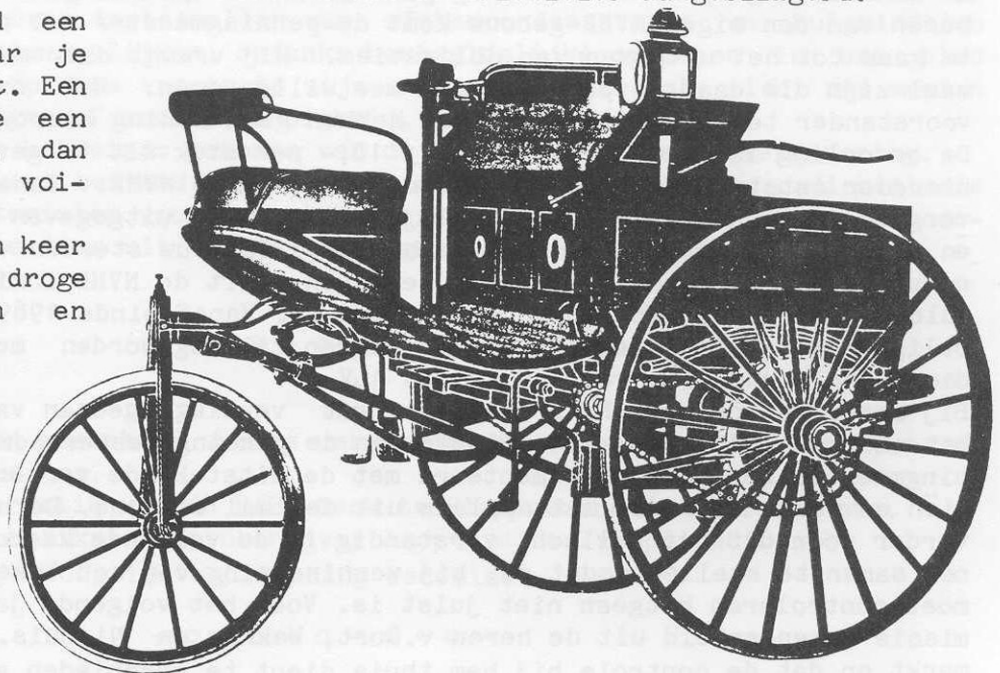
Nu nog even een geweldige belevenis, die naast de radio een grote indruk heeft achtergelaten: In die tijd heb ik met mijn ouders in een T-Ford van en met de heer Piet Draad een rit naar Bolsward mee mogen maken. Wat een sensatie was dat regelmatig stoppen om een emmertje koelwater uit het kanaal te halen en dan maar weer verder. Hoe lang we over die 100 km gedaan hebben weet ik achteraf niet meer. Maar het was een geweldige belevenis.

En dan de rit met een driewieler. Twee wielen achter, één kleiner wiel voor en boven dat voorwiel een 500 cc éencylinder luchtgekoelde motor, die met een ketting het voorwiel aandreef. Er zat een stuurstang aan bevestigd met een handgreep die kon draaien en een paar hendels voor gas- en luchtregeling. Met een slinger werden de motoren van de Ford en van de driewieler aangeslingerd.

De driewieler had een open koetswerk waar je als een vorst in zat. Een nadeel was, als je een bocht te krap nam, dan kwam je met de hele voiture ondersteboven.

Ook dat is ons een keer overkomen. Hup een droge sloot in. Met man en macht het ding weer op de weg gezet en verder ging de reis. Wat een mooie tijd is dat geweest. Dit schrijvende zou je er haast heimwee naar krijgen.

Beste mensen, mag ik het hierbij laten? Wel het beste dan van Oom Henk.

... een ander model ...

* NOTULEN 15e ALGEMENE LEDENVERGADERING *

De notulen van deze vergadering vangen aan met de melding dat slechts 66 leden, inclusief het bestuur, de moeite hadden genomen deze vergadering te bezoeken. Na telling blijkt dat er 14 leden van het eerste uur aanwezig zijn.

Na een kort welkomstwoord van de voorzitter, in het bijzonder naar onze gasten van vandaag, kunnen we overstappen naar punt 2 van de agenda waaraan op verzoek van een der leden het punt "Ruilbeursreglement" wordt toegevoegd.

Tijdens de behandeling van punt 3 van de agenda worden aan 12 leden de insignes van 10 jaar onafgebroken lidmaatschap uitgereikt. Helaas dienen er ook nu een groot aantal (ca. 50) per post te moeten worden nagestuurd.

De aanwezigen waren zichtbaar gesteld op de inmiddels traditionele uitreiking. Bij punt 4 wordt het verslag van de vorige ledenvergadering na een aantal penwijzigingen door de vergadering aangenomen waarna we over kunnen gaan naar de mededelingen en ingekomen stukken.

Bericht van verhindering is ontvangen van de heren v. Seijen uit Den Brielle, Boersma uit Baarn, Lifka uit St. Oedenrode en Boogaard uit Aalsmeer.

Het verslag van de secretaris in punt 6 meldt dat in 1988 slechts 4 maal is vergaderd. Oorzaak hiervan was de ziekte van onze voorzitter die we bij onze besprekingen niet graag missen. Een aantal dringende bestuurszaken zijn daarom in klein comité of per telefoon geregeld.

De secretaris meldt verder dat door het toenemen van het secretariaatswerk niet meer mogelijk bleek de complete produktie van het verenigingsblad te verzorgen. Gelukkig is met ingang van blad 1/89 de heer J. Mostert bereid gevonden het grootste deel hiervan over te nemen. Voor het advertentiedeel vinden er geen wijzigingen plaats, toezending daarvan dus als vanouds aan het secretariaat.

Een dringend verzoek aan alle inzenders hiervan is wel op zijn plaats: Stel uw advertentie zo nauwkeurig mogelijk op, liefst in blokletters of indien mogelijk getypt. Vooral de grote reeksen losse cijfers en letters veroorzaken veel kans op fouten. Gaarne dus nauwkeurig noteren.

Uit het verslag van de redactie dat hierna volgde konden de bezoekers afleiden dat de toezending van artikelen redelijk blijft verlopen en er reden tot tevredenheid is. Het blijft echter noodzakelijk dat de leden hun artikelen blijven sturen, willen we althans de huidige kwaliteit van ons blad handhaven.

Een extra woord van dank aan een aantal "vaste" inzenders is hier op zijn plaats omdat het daardoor mogelijk is ons blad volgens een bepaalde stijl op te maken.

Het verslag van de penningmeester brengt een aantal nieuwe punten op tafel.

In aansluiting op de reeds vorig jaar gemaakte opmerking omtrent het stichten of huren van een eigen NVHR-gebouw komt de penningmeester met het voorstel om over te gaan tot het uitgeven van obligaties. Hij vraagt daarom of er leden in de zaal zijn die daar in principe aan mee willen doen. Het overgrote deel blijkt voorstander te zijn. Circa 8 leden hebben geen mening hierover.

De bedoeling is om obligaties van f 10,- per stuk uit te geven. De rente van het hierdoor ontstane kapitaal komt ten goede aan de NVHR. Vanaf de Algemene Ledenvergadering van 1991 worden jaarlijks 10% van de uitgegeven obligaties uitgeloot en, indien gewenst renteloos terugbetaald. Opnieuw storten van het bedrag mag natuurlijk ook. Om het voorbeeld te geven heeft de NVHR inmiddels zelf f 10.000 gulden gestort op een langlopende rekening. Vanaf einde 1989 is het mogelijk de obligaties aan te kopen. De manier waarop zal nog worden medegedeeld maar gedacht kan worden aan ruilbeurzen en ALV-en.

Bij monde van de heer F. Driessens wordt verslag gedaan van de resultaten van het onderzoek door de kascommissie van de penningmeestersadministratie. De penningmeester wordt gecompimenteerd met de uitstekende verzorging van onze financiën en wordt daarvoor met applaus uit de zaal beloond. De heer Driessens stelt verder voor dat het wellicht verstandig is de volgende kascommissie uit 3 personen samen te stellen omdat nu, bij verhindering van het tweede lid één persoon moet controleren hetgeen niet juist is. Voor het volgende jaar wordt de kascommissie samengesteld uit de heren v. Dort, Wakker en Nijhuis. De penningmeester merkt op dat de controle bij hem thuis dient te geschieden en dat het initiatief voor de controle niet van hem maar van de commissie dient uit te gaan.

De in punt 10 van de agenda aangekondigde begroting voor 1990 wordt zonder verdere vragen aanvaard zodat het nu de beurt is aan de bestuursverkiezing. Aangezien er geen tegencandidaten zijn voorgesteld, wordt conform het bestuursvoorstel de heer F. Driesens benoemd tot vice-voorzitter. Met een kort woord van dank door de Voorzitter en een "kristallen" cadeau wordt afscheid genomen van Bertus Mulder als bestuurslid van de NVHR. VZ memoreert de bijzondere manier waarop Bertus aan onze vergaderingen deelnam, dankt hem voor het werk in de afgelopen jaren en hoopt hem nog lang, nu weer als "gewoon" lid, te kunnen ontmoeten.

Het toegevoegde punt van het ruilbeursreglement ontlokt een heftige discussie over de kwaliteit van verkochte zaken op een ruilbeurs. Voor en tegen van wat origineel of redelijk is gaan door de zaal. Overeind blijft dat het bij oude zaken erg moeilijk is een norm te stellen, wat redelijk is. Het goede verloop van transacties zal toch afhangen van souplesse bij beide partijen. De suggestie van de heer Driesens, vooraf een soort contract op te stellen vindt geen bijval. Al doende zijn we aangeland bij de rondvraag.

De heer Dijkhuizen vraagt of de boekbespreking nog blijft doorgaan. De heer Stam deelt mee dat zijn voorraad boeken uitgeput is geraakt maar dat hij bij nieuw aanbod graag bereid is de serie voort te zetten. Uit de zaal worden aanbiedingen gedaan met nieuwe voorraad o.a. door de heren van Dodewaard en Driesens. Op een ruilbeurs zullen alvast een aantal boeken worden meegenomen. De heer Boon is gestart met het opstellen van een boekenlijst. Deze zal t.z.t. worden opgestuurd aan de redactie. Van het een komt het ander nl. de lidmaatschapskaart. Gevraagd wordt of het mogelijk is op de voorzijde tevens het jaartal af te drukken. Bij zelfgemaakte kaarten blijkt dit eenvoudig, maar bij kaarten die we overnemen kost dit een extra (zeer kostbare) gang door de drukpers, reden waarom we er dan vanaf zien. De heer de Rooij vraagt naar de mogelijkheid transportmiddelen en helpers voor de ruilbeurs door de NVHR beschikbaar te stellen. VZ stelt dat middelen beschikbaar stellen veel te ingewikkeld is, denk bv. aan transport en opslag daarvan. Helpers kan naar zijn mening iedereen vinden onder andere leden. In de grotere zaal wordt het inruimen hopelijk wat comfortabeler. De heer van Dort vraagt of er leden zijn die kunnen helpen bij een hardnekkig probleem in de programmatuur van de NVHR-ledenadministratie. Door enkele leden wordt hulp toegezegd. De heer Teunissen vraagt wat de bedoeling is van het eigen onderkomen. VZ deelt mee dat dit punt nog in het beginstadium verkeert en dat het de bedoeling is de gedachten erover te laten gaan en er op een later moment concrete dingen mee te doen.

De heer Boon vraagt of er iets te melden is over de reeds meerdere malen in ons blad gestelde vraag over instelmallen van afstemcondensatoren en hulpmiddelen bij snaarmontage. Helaas blijken, ondanks herhaaldelijke oproepen in ons blad nog nimmer reacties op deze vragen te zijn ontvangen. Men zal zich dus moeten laten leiden door eigen of andere handigheid.

Daarmee waren we aan het einde gekomen van de 15^e Algemene Leden Vergadering.

De rest van de dag werd besteed aan een tweetal voordrachten over radiohistorie en technieken en materialen voor de restauratie van het meubilair van onze toestellen. Gezien de reacties uit de zaal zeer geslaagde gebeurtenissen!

- o - o - o - o - o - o -

RECTIFICATIE.

In blad 3/89 staat in bericht 2 van de penningmeester, dat de directie van de AMRO-bank te Blaricum enz.

Dit moet zijn: de directie van de RABO-bank te Blaricum heeft besloten enz.

Verder wordt in het artikel gesproken over looptijd der verplichting.

Hier wordt natuurlijk looptijdverplichting bedoeld.

- o - o - o - o - o - o -

ACHTSTE MUTATIE OP DE LEDENLIJST BIJ BLAD 4/87.Welkom aan de hierna volgende nieuwe leden.Per 1 januari 1989.

G. Faassen, Heideweg 1	5953 TL Reuver	04704-1316
H. Mijnen, Irisstraat 35	1541 AM Koog a/d Zaan	075-314373
F. Pronk, Huijgensstraat 51	1782 HN Den Helder	02230-14635

Per 1 juli 1989.

J.A. Berkien, Tjalk 17-23	8232 LX Lelystad	03200-53845
P. Hoogendonk, Jan van Riebeekstr. 261	2595 TT Den Haag	070-3470691
C.J. Leijdekker, Saksenrade 14	2912 PL Nieuwerk. a/d IJss.	01803-12701
R. Mischel, Alter Holzhof 6	3006 D Burgwedel (BRD)	05139-87258
P.J. Neijenhuis, Saturnusstraat 43	1973 XE IJmuiden	02550-30098
J. Notrot, van Lutternveldplein 2	7241 HN Lochem	05730-54903
N.F. Turenhout, Reggelaan 27	2105 VG Heemstede	023-294325

Per 1 oktober 1989.

W.L. Auerhaan, Vendelpad 22	2722 AL Zoetermeer	079-311289
R.A. Beerbaum, Fivelingostraat 55	9405 EB Assen	05920-54509
H. v.d. Berg, Kartuizerhof 10	6511 ZG Nijmegen	080-240761
P.M. v.d. Berg, Vreeswijkstraat 276	2546 CE Den Haag	070-3292478
H.J. Buitenweg, Eikenlaan 7	9674 BX Winschoten	05970-24775
E.D. van Donk, Zaagmolen 9	5481 MN Schijndel	04104-93732
J.J. van Dijk, De Voorderkamp 11-88	6545 EJ Nijmegen	080-790054
R. de Leeuw, Ln.v.Hövell t.Westerfliet 34	6411 EZ Heerlen	045-718334
F. Mazenier, Ermermarkeweg 6	7844 KD Veenoord	05915-53016
J.A. Moll, Heimansstraat 15	6285 AM Epen	04455-2123
J.J. Peeters, Verhagen Metmanstraat 26	2282 GN Rijswijk	070-3999289
G. Ranft, De Tol 110	2266 EL Leidschendam	070-3203334
K. de Reus, Pootstraat 22	3351 ES Papendrecht	078-153286
A. Roza, Haviklaan 39	2566 XE Den Haag	070-3659798
R. Schaap, Schonegevelstraat 1	8521 LB St. Nicolaasga	05134-1442
P. Herruer, Trekschuit 3	2171 MH Sassenheim	02522-11030

Lidmaatschap gekontinueerd: (ref. 1/89-25).

M. van der Vleuten, Herentalsstr. 67	2300 B Turnhout (België)	014-419028
--------------------------------------	--------------------------	------------

Bedankt als lid:

B. Blok	- Leidschendam	W. Verkooijen	- Rijswijk
J. Oosterboer	- Maassluis	F. Weijer	- Hilversum
B. Leenders	- Veendam	J. Voogd	- Rotterdam

Verhuisd:

A.W. van Brakel, Ons Limburgstraat 22	6466 CC Kerkrade	045-425202
H. Ellen, De Kamp 32	9944 CB Nieuwolda-Oost	05964-2554
J. van Heusden, 2e Kiefhoekstraat 37	3073 KV Rotterdam	010-4322622
G.D. van Oosten, Vestdijklaan 32	2692 CV 's-Gravenzande	01748-18736
J. van der Schaaf, Klaproos 34	3755 HX Eemnes	
A. Vastenhoud, de la Reystraat 56	3851 BJ Ermelo	03417-61230

Tot ons leedwezen namen wij kennis van het overlijden van:

J. Walet	- Driebergen
G.H. Tegelaar	- Rotterdam

* ADVERTENTIES *

Gratis voor leden van de N.V.H.R. Voor het volgende nummer inzenden vóór 11 feb. aan: J. Hermans Paulus Potterstraat 19, 6814 KT Arnhem. Elk lid kan per nummer van ons Historisch Tijdschrift één advertentie van vijf regels laten plaatsen.

GEVRAAGD: Documentatie 62 set + hoogspanningomvormer hiervoor. Power supply voor WS C12 24 of 12 volt, 19 set compleet of onderdelen hiervoor zoals junction box, kabels, voeding enz. TE KOOP: radio Fridor type 240 en Philips B3X69A t.e.a.b.. G.J. van Putten Rotterdam. 010-4852108 ná 17.00 uur.í

TE KOOP AANGEBODEN: ca. 50, 78-toeren platen uit de jaren 30-40, ook veel Nederlands f 100,-; 6-volt acculader van vóór 1930 f 30,- en Ph. gelijkrichters 450 en 1017 elk f 35,-; elektrische stoof merk KMD f 15,- en elektrische kachel merk Passat f 15,-; PSA 3002 f 40,-. R. Duursma, Zuidlaren 05905-4145.

AANGEBODEN: Grundig 2043 W30 f 15,-; Telefunken Magnetophon M500 f 25,-; afstemc en spoel van Ph. zeefkring f 40,-; + 300 TV-buizen + enkele kilo's R's en C's f 15,-; oude trafo 1 KVA 220/ 12 en 24 Volt f 10,-. J. Hoekendijk 023-290614.

AANGEB: Ph. 2511, werkend in originele staat, 127V evt. met verhuistrafo; div. Duitse legerontv. (Thorn E.b; KW E.a; L06K39a; L06L39a) alles compleet en werkend. GEVR: z.g.n. High Power (= r.f. eindversterker) met 4 x 807 voor de WS 19. Allerhande Duitse mil. zend- en ontvang buizen t/m 1945; T-spoelen en overige diverse onderdelen van Thorn E.b. J. Wolthuis, Stadskanaal 05990-14051.

AANGEBODEN: Philips lsp's 2024-2312 en autoradio's NX491V-NX593V; Morse schrijvers en toebehoren: Siemens-Lorenz-Bosse; voor het zelfbouwen van vitrine's: glazen legbladen en schuiframen. GEVRAAGD: Alles over Minimax (Thijssens) uit Beek en Donk en Bal uit Breda, lege kast 930/932. P. Kuipers, Willibrordusln 58, Valkenswaard. 04902-40864 ná 18.00 uur.

TE KOOP/RUILEN: Ph. 768A, Erres KY195 en KY504, Telefunken D-750WK, eventueel voor Amroh onderdelen, documentatie enz. GEVRAAGD: Amroh Fonofix opzetbandrecorder en Ph. wisselaar voor compact cassettes N2508 of ander type; Doc Telefunken verst. type S82. Met wie kan ik meerijden naar de ruibeurs met wat ruilbeursmateriaal?. B. Blijerveld Bilthoven, 030-290691.

AANGEBODEN: 2-kan. Hartley CT436, 5Mc buizenscope f 300,-; Honor TE22 t.g. 20Hz-200 KHz f 75,-. GEVRAAGD: buis Cossor 408BU, Ph 1801; metertjes van Thorn. Fub1; schema Heathkit IM-11/D VTVM; gram.pl of bandopn. "Getting out of Mischief now" (Fats Waller), "The weeping Willow Tree" (Dorothy Lamour). Muziek uit de film "Flame of the Barbary Coast" met John Wayne 1945. J. Mostert Den Haag 070-474012

AANGEBODEN: div. jrg. "Goede Ontvangst" met veel afbeeldingen Ph. radio's 60er jaren. Gebruiksaanwijzing Ph. 2511. Het Jongens radioboek D1 1 + 2 à f 20,-; BX680A, BX760X zonder schaal. B5X71A, KY166 incompleet en KY509. GEVRAAGD: uitgangstrafo voor HX511A. Diderich 023-272145.

AANGEBODEN: Ph. radiomeubel 2601; Ph. projectie-TV TX701A. Ronde Ecko radio type 76 bakeliet uit 1935. Zie blz. 216 van radioboek Jon. Hill. GEZOCHT: diverse Ph. microfoons 9549, 9585, 9559, 9564. Van het merk Elfre de volg. onderd: HF-smoorsp., transformer plate compl. of losse onderd. Wello trafo enz. J. Ruffini 040-412028

GEVRAAGD: Doc. van Aristona SA 3029A en van Nord-Mende Caruso E750. Ph. BX998A en 898A, evt defect doch wel compleet, 8R0501. Onderdelen: 6-voudige afstemc = 6 x 510PF, uitgangstrafo balans Philips 9K-5ohm-10 Watt, toltrimmers en oud luidsprekerdoek. C. Leijdekker, Niewerkerk a/d Yssel. 01803-12701.

GEVRAAGD: doc. van Hallicrafter radio S38. AANGEBODEN: platensnijder of ruilen tegen Militaire radio apparatuur. B. Kok Nymegen. 080-241371.

GEVRAAGD: achterwand van Ph. pionier V4U 1936; bruine bakelieten voet met element voor BTH-hoornlsp; element voor Triumph hoornlsp; 8-kantige knop zwart voor Mc. Michael 1935 model 135. RUILEN: Brans schemaboek deel 2 voor deel 3. Butselaar, Amersfoort 033-612593.

GEVRAAGD: oude TV's en projectie TV's en doc. hiervan. Beeldbuizen 22 en 6 cm en type 3/16. Wobbulator. 2502,2502,2514,2524,2802. Beeldbuistester. Versterkers. A.w. TX701 en 750A. Boeken/tijdschr. radio/tv. AANGEBODEN/RUILEN: diverse jrg. RB en boeken. J. Janssen, Dongen 01623-18158.

GEVRAAGD: mooie gave Erres KY155, evt. ruilen in overleg met fraai gerestaureerde Ph. 2514 met originele (98%) buizen ,prima spelend. AANGEBODEN: Ph. tropenontvanger B6-IN-66A, Ph. meubel 12RB461/84, BC-1306 ontvanger, schaalte voor 208U, schaalknop HRO, voedingstrafo voor 836A, afstemc. 2511, buizen 2E22, A14, AZ4. L. van Berkel, Veghel 04130-63736.

TE KOOP: videorec N1702 met div. banden i.z.g.st. f 80,-; Ph. kleuren videocamera VK 4100 nieuw f 275,-; Prof microfoon Altec-Lansing 650B f 250,-; 2 x radio-PU meubel + jr. 30 -40 type Philco (115V) uit USA (gerest. of ongerest) prijs in overleg.; Sparton type 589 radio begin jaren 30 115V.; div. Amerikaanse radio's en tijdschriften enz. Info bij G.E. Visser, Leiden 071-315439.

AANGEBODEN: RB losse nummers en complete jrg. van 1940 t/m 1974. Jongens Radio deel 2 van 1950. GEVRAAGD: schema Blaupunkt autoradio type Stuttgart en buizenbezetting van radio His Masters Voice 810M. J. van Nigtevegt, Weesp 02940-10954.

AANGEBODEN: diverse soorten geteste Europese en Amerikaanse buizen. Verzenden of reserveren voor de volgende beurs mogelijk. Div. nummers RB en RE. Philips BWM GM6015-GM6020-GM7635-GM4256. GEVRAAGD: Ondia voor 1925. F. Donkers, 04920-45802.

GEVRAAGD: de eerste 10 jrg van RB, een gaaf exempl. van Brans dl 1, evt. ruilen voor fraai dl III of IV. Set knoppen en achterwand voor Ph. 650A en Ph. 841A en 536A, NSF H94A. AANGEBODEN: Ph. BX373A. F. Hartgers 02518-50030 ná 18.00 uur.

AANGEBODEN: oude prijscouranten Aurora/Kontakt 1959 tot 1966 boordevol met gegevens van radio-onderdelen + afb. en foto's; Techn. Unie gids 1954; boek Toepassingen van de electronenbuis in radio-ontvangtoestellen en versterker 1947 (uit Ph. reeks); bzn B409 95%, kleine bakelieten radio BOX95U met ronde schaal speelt prima, Garrard gram. stereo + 2 luidspr. M. van Berkel, Veghel 04130-64894.

Voor uitbreiding van mijn verzameling zoek ik militaire radio-apparatuur uit de 2e WO. Complete of incomplete apparaten en toebehoren. Met name de Engelse sets WS21;WS22;WS76. Ruilmateriaal aanwezig. J. v/d Riet, 085-232945 ná 18.00 uur.

AANGEBODEN: verzameling historische radioboeken, lampentabellen, NSF catalogus uit 1924 met vele afb. en prijzen (!), NVVR boek 1926, 25 jrg RB vanaf 1940 ingebonden, vele schemaboekjes, o.a. Schaaper, Corver enz. Kortom wie biedt?? afhaalprijs in overleg. Raadsen Broekestr 10 4411 CR Rilland. Liefst schriftelijke reactie op kavel van 150 st. Bij aannemelijk bod incl 4 dozen onderdelen gratis.

AANGEBODEN: Ph. 2514,2531, PSA 372, BX560A, BX310A, LX422AB, B6X04A (plano). Sierra S158A; Erres KY508, KY525; Waldorp 145; Gecophone kristalontv. GEVRAAGD: Gecophone ontv. + toebeh. tot 1935 in elke staat. H. Geurds 08894-14623.

TE KOOP/RUILEN: Ph. 536A, 695U, 650A, 850A, 990A, 2511, BX462A, BX490A, BX704A. Bandrec N4450. Grundig Video 2 x 4 stereo 2000; 20 chassis jaren 50, liefst in een koop. GEZOCHT chassis Ph. 2634, 636, 676 of complete tsln. Ph. 830, 832 en 874. Greatz TV met ingeb. radio ruilen met TX400. G. Hovius 05498-43245.

AANGEBODEN: fraai radiomeubel met ingeb. 990A en Garrard platenwissekaar uit 1940 in goede staat. Maten: 80 x 110 x 50 cm. Inlichtingen 03404-55585.

GEVRAAGD: achterwand + schema Erres KY529 en achterwand KY487 + schaal KY516. Philips meters GM2893 en meetkop GM4575 behorende bij de GM5655/02; signaaltester GM7628 en scoop GM5601 + GM5602. R. Huisman, Pingjum 05177-318.

GEVRAAGD: Ph. BX806X, 536A, 640A, BX510A, 895A, BX692A en BX190U; Sierra S159X en S104U; Blaupunkt 4W76 en 4GW67K; Waldorp 139, 140, 136, 199 en de Robijn. Ph. meters GM6008, GM2889 en scoop GM4144. Apparatuur moet compleet zijn. J. Post via telefoon 05177-318.

TE KOOP GEVRAAGD: nog bruikbare Telefunken lampen zoals RE034, RE054 enz. Tevens toestellen Lemouzy, Pericaud en Ducretet piano, mogen defect of incompleet zijn. Ook losse onderdelen zoals spoelen, condensatoren, knoppen en trafo's zijn welkom. P. van Schagen, Alkmaar 072-610216.

GEVRAAGD: Grundig 3042W. Achterw. BX156U, 215A, 324A, BX423B, 634A, 658U, 667A, BX690A, 751A, KY135, KY155, KY165, KY485, AK381. Kast 215A, BX290U, KY165, KY544 evt KY524 of KY534. Schaal BX290U, 658U, KY505, KY487. Knoppen BX290U, 461A, 529U, 634A, KY135, KY165. Lsp. 634A. Schema Wobbe WS4449A. Brans radioschema's 1 2 en 3. RB van vóór 1946. jrg. Radiowereld. M. van Os, via 05950-2901 (weekend).

GEVRAAGD: kast + voorfront Philips 717A, kast 815A, schaal 650A, druktoetsen 753A, achterwand BX462A en BX480A. Gevraagde onderdelen evt. ruilen tegen oude buizen of (bij)betaling mijnerzijds. J.M. van Velsen 040-526707.

AANGEBODEN: Radio's Monark 551, Aristona SA2016U; nw buizen KT81, CF55, U301, Y63, 6K25, 12C8GT, 12Q7GT, ook wel ruilen. GEVRAAGD: achterw. BX600A, 256A, schaal BX321A50; luidsprekerdoek BX360A, schema's 256A, Ecko U319A, Mc Michael 491U Regentone 99 + doc. J. Groenewold, 05900-14078.

AANGEBODEN: voor reparatie van radiospoelen en trafo's voor radio en jukebox kunt u contact met mij opnemen. GEVRAAGD: radio en verbindingapparatuur, ook sloop, uit de jaren 1940-1945. D. Rijken 04160-32866.

AANGEBODEN: stationssch. Greatz-Synfonia, nieuw afm. 59,5 x 14 cm f 27,50; nw. buizen EBF11, EF11, EF13, EZ11, UBF15, UCH11, UF15, UL11 f 12,50 p/st. Bakelieten kast BX310; Tijdschr. Ned. Radio Genootschap, kratje vol f 35,-. Ruilen Brans schema's 1 tegen 4.; chassis Ph. 535A. GEVRAAGD: kast voor Philetta 208U. Doc. van scoop GM5601 en Mullard buizentester met scoopbuis. Reulen 08376-16202

GEVRAAGD: chassis 634A/736A, eindtrafo KY136A, kast 768A-KY166 + knoppen. Achterw. Ph. 211U-Erres KY136, KY477, KY166, Waldorp 85A, Sierra S50A, H234A en Grundig 4010. H. Oudenampsen, Borculo 05457-74194

GEVRAAGD: achterw. en schaal voor H91A. Sierstrip voor 900X; schema voor Waldorp 46B; raamantennes voor Ph. veldsterktemeter GM4010. E. Kohl 05280-71433.

GEZOCHT: 16-toeren grammofoonplaten. Roostenburg, 013-563402 ná 18.00 uur.

GEVRAAGD: LF-trafo van NSF4 wisselst. 1:3, eventueel ruilen voor Ph. LF-trafo 1:3: wie kan voor mij een LF-trafo 1:1 wikkelen? 2 grote zwarte knoppen 1-180°; knoppen voor Telefunken 40W; Pilot afstemc. 500cM. AANGEBODEN: honingraatspoelen en zelfbouwonderdelen. M.G.N. Rikkengaa, Beekbergen 05766-3076

GEZOCHT: microfoons, alle typen tot ca 1965, ook toebehoren, statieven en documentatie. Kan in ruil aanbieden: BX200U, rec. EL3530/00, tel. lijnversterker ca. 1920 (byz. triode), helgloeier (gloeidraad onderbr), div. microfoons M. Meijer, Delft 015-122332

AANGEBODEN: Boeken over radio's en andere technische hobby's. Boekhandel van de Moosdijk BV - Collectors Books. Wilhelminaplein 8 5711 EK Someren, 04937-6370

TE KOOP: Ph. autor. N3X84V 6V f50,-; Amroh bouwdoosradio f75,-; Ph. B5X43A plano f 50,-; Körting Novim 2042 f25,-; BX697V zonder schaal t.e.a.b. Aristona SA3070A f50,-, Erres TA0444/14 f35,-, KY477 f65,-, KY5463/01 tropenontv. f 60,-, Grundig 2043W/3D f25,-, BX500A f45,-, 658U, kast lichte shade f45,-, Greatz super 155WE f75,-, Greatz Musica 517K f75,-, BP, Socora 1157A f50,-. G. Slot 010-4295147.

GEVRAAGD: schema liefst met beschrijving van Telefunken 40W, antenne- en detectorspoel van dit toestel; bij wie kan ik dit toestel bekijken? Fotocopie van blz 21 t/m 28 en 77 t/m 78 van Radio tubes Société des éditions radio Paris door E. Aisberg. J. Pultrum, Vlissingen 01184-16141.

GEZOCHT: meetinstrument van Amerikaanse buizentester TV2-B/U, schaal 0-150/Fs 100µA/310-07227. Ook een compleet apparaat voor onderdelen is welkom. J. Maistriaux, Av. CH Woeste, 92-5/B-1090 Brussel (B) tel 2-4283845.

AANGEBODEN: Ph. 658U, BX330A, lege kast van 2088, bakelieten front 634A, rec. N4304. GEVRAAGD: plastic afdekkapje van de schaal + de ring hieromheen met de KG indicatie van de Erres KY550. A.E.M. van Dam, Vinkeveen 02972-3847.

GEVRAAGD: tegen goede beloning originele en goede staat verkerende AVRO-Kassandra, AVROVOX-luidspreker, dokumentatiemateriaal van NRI. IDZ-radiotoestellen en onderdelen. De gedenkboeken 20 jaar en 25 jaar Van Der Heem. RUILEN: Pionier Senior tegen de 1e vijf nrs. Radioexpress (1923). GEZOCHT: vóóroorlogs propaganda-materiaal van de VPRO. P. de Bruin 070-904938.

WIE KAN MIJ HELPEN: HF-gedeelte, contragewicht aandrijftrommel, schakelstang + bevestigingsbeugel, schaalverdeling, lampbekertjes en kap van LF-gedeelte 2511. TE KOOP: volksontvangers DKE1938, VE301N en VE301Dyn en Ph. 522. 040-455318.

TE KOOP + 400 gebruikte radioonderdelen voor f 100,- waaronder 4 Amro spoelblokken 736, 7 MF-trafo's 51/52, 4 Novocon afstemc's 2 x 500 pf, 3 voedingstrafo's diverse fabr.; 10 uitgangstrafo's Ph.-Grundig-Telefunken, Elco's-C's-R's enz. Gebruikte doch goede BB: 3 x A59-11W, 1 x A61-120W, 1 x 310-DCB allen met afbuig juk á f10,-; 3 nw Nostalgische radiok. met sch en lsp á f35,-. 01100-27076.

GEVRAAGD: Amro uitgangstrafo U200, doc. van Revox T26 bandrec., sloopchassis van Ph. 470 en 850. Voor 890 een complete stationsschaal. G.A. Jautze 03200-22831.

AANGEBODEN: Blaupunkt 6BW69 (39/40), Braun BSK 239D (38/39), Duitse veldtel. in Eikenhouten kast 1e WO. GEVRAAGD: Vóóroorlogs autoradiomateriaal, defect/incompleet geen bezwaar, tevens Duitse portables '35-'40. T. Zitman 071-311800.

AANGEBODEN: Bush TV 22 (achterw. ontbr), kristalontv. met honingraatspoelen en zonder in mooie kastjes, honingraatspoelenontvanger met bijbehorende versterker. Diverse mooie bakelieten toestellen Philips/ Murphy. R. Sillen, Limberg 31 3170 Herselt België. 014-546889.

GEZOCHT: uitgang- en voedingstrafo's van Unitran alsmede folders, technische info van Unitran. TE KOOP/RUILEN: oude jrg. Radio Electronica - RB - Funkschau en AES Journals. J. Pees, Meppel 05220-57849

GEVRAAGD: stationschaal Ph. BX321,856U,BX462A,B5X14A,NSF H113U,H185U, Sierra S271A en Grundig 2028. Achterw. Ph. BX433A,BX410A,BX520A,BX400A,BX600A,Fridor654 NSF H185U,Erres KY506, Sierra S255A,S195A,S271A. Kast Ph. BX520A, BX600A, NSF H234A. W. Rooijackers Helmond. 04920-28843.

TE KOOP: Ph. 554A,geen achterw. f 300,-; 667A f 250,-; 680A f 150,-. 015-612216.

TE KOOP OF RUIL GEVRAAGD: telegraaf- en seinsleutels en bandschrijvers van Franse makelij en van vóór 1920. AANGEBODEN: Marconi VA2 en diverse ander materiaal. S. van Seijen, Dijkstraat 38 3231 CB Den Briel.

GEVRAAGD: van mijn verzameling Radio Nieuws 1918-1928 ontbreekt 1921. Wie kan mij deze verkopen/ruilen, ik zal u een goede prijs betalen. Tevens de papieren-ombouw van de 834A. AANGEBODEN/RUILEN: Ph. 836A compleet en goed. C. Koren, Pieter Nieuwlandstr 12 3514 HH Utrecht, 030-733885.

GEVRAAGD: blokcondensator en weerstandsbandje van Ph. PSA 372. Smoorspoel en blokcondensator van het Transforma PSA, gelijkend op Ph., type helaas onbekend. LF-trafo voor Cossor ontvanger met direct verhitte lampen; Tel. hoorn met spreek-trechter en spreek sleutel van toestel zonder kiesschijf (type A); Tel. toestel met kiessch, zou oud mogelijk vóór 1911. W. Beijes, Enschede 053-307249.

GEVRAAGD: LF-trafo (S13-S14) van Ph. 2534, mag defect zijn, evt. het lege busje. AANGEBODEN: Ph. 815A speelt prima, met doc. f 125; Voorts div. onderd, app., lampen, techn.boeken, doc, div oude Ph. ontv. Stuur gefrankeerde enveloppe voor een lijst naar G. Boersma, de Wetstr 16a 3743 KS Baarn.

AANGEBODEN: Volksontv. Körting DKE 1938 f 200,-; Telefunken 53WL f 300,-; 33W/L f 285,-. Ph. 2601 incompl. f 375,-; 529AU-12 f 195,-; documentaties beschikbaar. GEVRAAGD: Philetina BX190U en voet voor Loewe buis 3NFB. J. Stam, 02550-10712.

TE KOOP: div. delen van 634A, Brandt 38W 2-kringer compleet; bod gevraagd op 14 jaargangen RB 1968-1981. W. Breij. W. Hollaan 20 3984 KC Odijk.

GEVRAAGD: buitenschaal van grote schaal-luidspr.; potm. van 630A; knoppen (4) voor Radio-Bell "Rondo", lsp voor 525A, elco's van vóór 1940, defect geen bezwaar, chassis en schaal voor 380A, kast 470A en boek "De geheime oorlog" van Brian Johnson. AANGEBODEN: 50er jaren bromfiets "Locomotief" met Plevier motor in zeer goede st. ruilen voor Erres 130 t/m 157 of f350,-. Terveer, 05454-75224.

TE KOOP: His Masters Voice 1103, Radiola Super-AS, KY504, KY466, lampen 1725A, 807, E1T, VT236, CV187, ML4. GEVRAAGD: achterwand + luidspreker van grote schaal-luidspreker. G. Smit, 05228-1735.

GEVRAAGD: Philips professionele audio recorder opname/weergave versterkers uit de 50er jaren zoals bijv. EL3901. Ook loopwerken en onderd. W. Heij 010-4183689.

TE RUIL: Ph 796A Sonate en 456A Prelude en 695A Rondo tegen 1 van de navolgende toestellen: Ph 830A, 636A, 834A of Erres KY126, KY130, KY136 of KY140. Financiële verrekening evt. mogelijk. P. Okkinga, Nymegen 080-440188.

TE KOOP: compl. chassis Ph 640A, Bi-ampli BX462A, nicad accu 12V-23AH, 9 cellen. GEVRAAGD: schema en documentatie van Novak J A103813. Boogaard, 02977-27800.

AANGEBODEN: Ph. 752A, 826A, 2534, Telefunken 875WK, Cossor 77B (bakeliet), Aetherkruiser AK1473, Braun hoornlsp., Radiolavox en Sonochorde lsp. 08376-13016

GEVRAAGD: wie kan mij wegwijs maken bij eenvoudig reparatiewerk van radio's. Tevens opknappertjes gevraagd van 1939-1940. Th. Jelissen, Ravenstein 08867-2644

AANGEBODEN: Ph. Bi-Ampli B7X94A f 60,-. GEVRAAGD: Stereo buizenradio liefst met Din uitgang. Dit is een advertentie van een van de 30 leden uit Amsterdam! Welk lid stond helaas niet vermeld!!!!

AANGEBODEN: Eddystone 730A rec. + doc. Ph. GM2882; KSB DG9-4 met voet, Leak mono buizenversterker WS-88. GEVRAAGD: BC348, R109, R206. Hallicrafter S-27, BC224, variometer 19-set; schema Ekco PB-179 en G.E.C BC-4650. R. de Vlieg 02202-1726.

AANGEBODEN: Ph. BX560A en div. Erres; Brans schema's dl 1; Ph. service gegevens deel 4 + 5; lege kast Ph. 470A/U; slooptoestelen BX390A, BX462A, LX434AB, 847A. GEVRAAGD: chassis /slooptoestel Ph. 208U. H. Dekker, 010-4350352 ná 17.00 uur.

GEVRAAGD: messing afschermkap voor Ph. 2531, honingraatspoelen, een E442, E428, C443, C453 en fabrieks kristalontvangers. E. Rams, Ryswyk 070-3941992.

GEVRAAGD: kartonnen onderschijf van Ph. hoedendoosgrammofoon 3902 of slooptoes- tel. C. Knoef, Breugel 04990-76964.

GEVRAAGD: Idzerda/Ned Radio Industrie toestellen, onderdelen en documentatie. D. Rouwhorst, Postbus 24, 7490 AA Delden 05407-62024.

GEVRAAGD: voor 750A: landschaal en achterwand. RUILEN: Ph. prof. zaalluidspre- ker, Schaaper litze detector- en antennespoel. D. Knevelbaard, 05980-22577.

TE KOOP AANGEBODEN: spelende His Masters Voice radio 442 en Blaupunkt SW69; compleet in onderdelen Ph. 2511. J. Berings, Harmelen 03483-2887.

GEVRAAGD: documentatie/fotocopiëën van buizentester Taylor 45D (gebruiksaanwij- zing). Kosten worden vergoed. 08384-2407.

TE KOOP: Ph. BX600A f 30,-; bandrec. N4404 4 sporen stereo f 25,-. E. Voorma, Korenbloemstr. 2c 7151 GE Eibergen. 05454-71381.

TE KOOP: Philips schaaluidspreker 45 cM. doorsn. R. van Gulik, 02510-40483.

AANGEBODEN: TV 21 TX210A met bijbehorend tafeltje, Ph. B5X44A en Waldorp 471. 04923-62661 ná 18.00 uur.

AANGEBODEN: Radio service data band 2 Telefunken; RB vanaf 1960 waarvan 1977 t/m 1984 prachtig ingebonden; TV 17TX140A; Radio's Erres KY 504, Greatz 1109 en Ph. BX410, BOX19U en HX543A. GEVRAAGD: Electronische jaarboekjes van de Muider- kring van 1982 t/m 1989. J. Hurenkamp, Arnhem 085-451536.

AANGEBODEN: Doos met 13 verschillende hoofdtelefoons f 65.-. Doos met 9 versch. seinsleutels f 150.-. Philips radio BX320A, speelt, f 40.-. Enige zeer oude ra- diolampen. Kristalontvanger (zie Gordon Bussey: 'Vintage Crystal Sets' pag. 78 type A), f 500.-. H. Nater, 08376 - 16161.

GEVRAAGD: Wie kan mij vertellen wat voor kleur het metalen front moet hebben van een 'Frans' Philips toestel (Accordeonmodel) type BF491? Wie kan mij helpen aan het schema van de Siemens Regenboog ontvanger type KW566? Evt. kosten worden gaarne vergoed. J.v.Tiel, Irenestr. 10, Monnickendam. 02995-4157.

- o - o - o - o - o - o - o - o -

* AANBIEDINGEN VAN NIET-LEDEN *

Bij de NVHR zijn 2 aanbiedingen van niet-leden ontvangen. Het betreft dit keer een Philips radio B6X62A en een TV 19TX413A. Inlichtingen zoals gebruikelijk via de secretaris 085-425476.

- o - o - o - o - o - o - o - o -

ATTENTIE: Wie belangstelling heeft voor artikelen, die destijds door (thans wijlen) de heer Karel zijn vervaardigd, kan hierover informatie verkrijgen bij dhr. C. Koren op de ruilbeurs, of tel. 030-733885.

MEN WORDT DRINGEND VERZOCHT DE ECHTGENOTE VAN WIJLEN DHR. KAREL
HIERMEE NIET LASTIG TE VALLEN !

* DE ADVERTENTIE. *

Door P. van Schagen

Mijn oog viel er direct op, midden op de advertentiepagina van de krant. "Aangeboden: een zeer oude lampenradio, nog in prima staat.... "

Bij het lezen dacht ik: "Dat kan wel eens een zeldzaam oud toestel zijn. Misschien wel een Ducretet van begin 1920. Met het opruimen van de zolder tevoorschijn gekomen". "Kan dit ook bij het grof huisvuil?" had mevrouw aan haar man gevraagd. "Nee, laat dat maar even staan, wie weet geven ze er nog geld voor. Weggooien kan altijd nog."

Mijn fantasie sloeg weer op hol. Ik keerde weer terug naar de werkelijkheid en draaide het telefoonnummer dat onder de advertentie stond. Het duurde geruime tijd, voordat aan de andere kant eindelijk de hoorn van de haak genomen werd.

"Ja, hallo", klonk een ietwat krijsende vrouwenstem.

"Met Johansen, ik bel u in verband met uw advertentie in de Nieuwscourier van vandaag".

"O, ik weet van niets, wat zou dat moeten zijn?" vroeg de vrouw met haar schelle stem. Het was niet erg bemoedigend en ik zei: "Het betreft een oude radio". "Wat zegt u, een radio? Ik zal het even aan mijn man vragen". Ik hoorde haar schreeuwen: "Joop, heb jij een advertentie in de krant gezet? Het gaat over een radio". Na een hoop gestommel en allerlei geluiden, die ik niet thuis kon brengen, zei onverwacht een zware mannenstem: "Ja, dat klopt, ik heb een radio te koop en ik vraag er tweehonderdvijftig gulden voor. Maar u kunt beter even langskomen om te kijken".

"Ja, dat begrijp ik", viel ik hem in de rede. "Maar er staat geen adres bij en ik wil toch eerst wel even weten wat het voor een toestel is. Hoe oud is het?"

"Wat zal ik u zeggen, hij is van de grootmoeder van mijn vrouw geweest".

"O", antwoordde ik. "En wat voor merk staat er op?"

"Ja, hoort u eens mijnheer, dat weet ik niet, er heeft vroeger wel iets op gestaan, geloof ik, maar hij doet het nog en daar gaat het toch om?"

"Het is dus een wisselstroomtoestel", dacht ik bij mezelf, maar ja, die had je ook al in 1923. "Kunt u mij zeggen hoe oud het ongeveer is, iemand zal toch wel weten wanneer het gekocht is?"

"Ik denk net na de oorlog", zei de man na enig aarzelen.

"Bedoelt u de eerste of de tweede wereldoorlog?" vroeg ik voorzichtig.

"Mijnheer, u bent me er een, de tweede natuurlijk, of misschien wat eerder".

"Waarschijnlijk een Lentebode of zoiets" dacht ik en vroeg: "Kunt u mij zeggen hoe het er uitziet, is het groot of klein?"

"Dat kan ik u wel vertellen", zei de man, "Het is een houten, tamelijk rechthoekige kast, niet erg groot en de voorzijde is van een soort kunststof."

Aha, het was dus geen Lentebode... en kunststof, bedoelde de man soms eboniet? Dat was een hoopvol teken.

"Staan de lampen er bovenop of zitten ze er in?" vroeg ik. Een bulderend gelach kwam mij door de hoorn tegemoet: "Ha ha ha, u bent zeker de lolligste thuis, de lampen er bovenop, ha ha ha. Ik zeg u toch, dat hij speelt, dan zitten ze er toch in!"

"Ja, natuurlijk" verontschuldigde ik me. Om nou te gaan vertellen, dat er vroeger toestellen waren met de lampen er bovenop, leek mij weinig zinvol.

"Mag ik nog een vraag stellen, hoe ziet het toestel er van achteren uit, is de kast dicht of open?"

"Ik zal even voor u kijken, hoewel ik het allemaal wel vreemde vragen vind.... er zit een kartonnen schot in met allemaal kleine gleufgaatjes.... wacht eens, er staat wat op. Nou, kijk eens aan: Philips en een typenummer, het is erg moeilijk te lezen.... B5X82A, daar heeft u waarschijnlijk wel wat aan."

"Jazeker, dank u wel", zei ik teleurgesteld, hoewel ik dat niet liet merken.

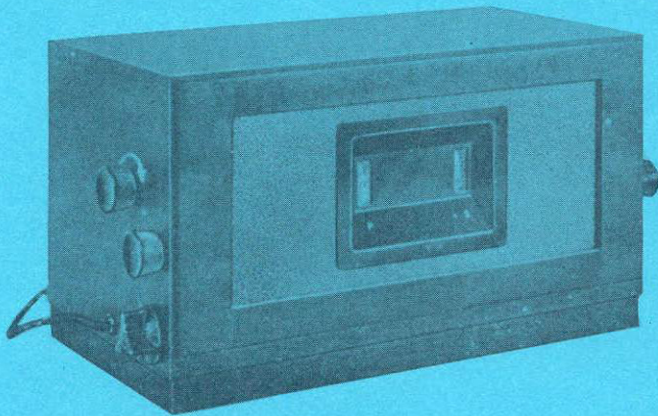
"Ik zal erover nadenken; u zei 250 gulden als ik het goed heb?"

"Ja, dat heb ik gezegd, maar daar is natuurlijk over te praten, maar wacht niet te lang, anders is het straks verkocht", zei de man waarschuwend.

"Ja, dat begrijp ik, bedankt voor de inlichtingen" en ik legde de hoorn op de haak.

(Uit "Bulletin des Transmissions d'Hier" van de C.H.C.R.)

PHILIPS NIEUWSTE RADIO PRODUCTEN

2537

An onze reeds uitgebreide serie ontvangtoestellen hebben wij wederom een type wisselstroom-ontvanger toegevoegd en wel type No. 2537.

Dit nieuwe, drielamps toestel bezit eveneens schitterende technische kwaliteiten en valt daarbij toch nog in de populaire prijsklasse. Het is ondergebracht in een fraai gepolitoerd eikenhouten kastje, dat het geheel een onberispelijk uiterlijk geeft, en is - evenals alle andere Philips ontvangtoestellen - voorzien van aansluitbussen voor een elektrische grammofoon.

Ongetwijfeld zal dit nieuwe toestel een zeer goede aftrek vinden.

Dit nieuwe type is op het oogenblik nog in beperkte hoeveelheden uit voorraad leverbaar.

Prijs f 145.-

Wij gaan er den laatsten tijd hoe langer hoe meer toe over, onze standaard ontvangtoestellen ook voor voeding uit een gelijkstroomnet in den handel te brengen. In verband hiermede brachten wij reeds diverse ontvangtoestellen voor gelijkstroomvoeding uit, o.a. type 2533, 2636, 2553, waaraan wij thans weer een geheel nieuwe installatie, type 2653, hebben toegevoegd.

Dit is een 5-lamps ontvangtoestel met ingebouwd electro-dynamischen luidspreker, in- en uitschakelbaar luidsprekerfilter en ook aansluitbussen voor meerdere luidsprekers en een elektrische grammofoon.

De kast is van mooi eikenhout met een decoratief geluidsraam en fraaie pooten. Natuurlijk éénknopsafstemming.

De prijs van deze voortreffelijke installatie bedraagt f 475.-

2653

